

Porez na dobit

Bošnjak, Valentina

Undergraduate thesis / Završni rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:184222>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-14**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
STRUČNI STUDIJ UGOSTITELJSTVA

Valentina Bošnjak

POREZ NA DOBIT

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2015.

Valentina Bošnjak

POREZ NA DOBIT

ZAVRŠNI RAD

Veleučilište u Karlovcu

Poslovni odjel

Stručni studij ugostiteljstva

Kolegij: Poslovne financije

Mentor: mr.sc. Željko Martišković

Broj indeksa autora: 0618606017

Karlovac, veljača 2015.

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentoru mr.sc. Željku Martiškoviću voditelju ovog završnog rada koji je sa svojim znanstvenim i stručnim savjetima oblikovao ideju i pomogao u izradi završnog rada. Zahvalu upućujem profesorima i asistentima Veleučilišta u Karlovcu na stručnosti i razumijevanju tijekom studiranja.

Zahvaljujem svojim roditeljima, bratu, tetama i baki koji su me tokom čitavog moga školovanja podupirali i poticali moju težnju k ostvarenju postavljenog cilja.

Također želim se zahvaliti djelatnicima Hrvatskih šuma d.o.o. što su mi ustupili informacije potrebne za izradu ovoga završnog rada.

Na kraju se zahvaljujem svim mojim kolegama i prijateljima koji su mi vrijeme provedeno na fakultetu uljepšali svojim prisustvom i pridonijeli da to vrijeme smatram najljepšim dijelom svoga života.

SAŽETAK

Tema ovog rada su porezi, s posebnim osvrtom na porez na dobit. Porezi su najvažniji i najizdašniji prihodi države. Oni su jedan oblik prisilnog davanja koji nameće država, koji nije namjenski usmjeren i nema izravnu protučinidbu. Postoji više vrsta poreza, a najčešće se dijele na izravne i neizravne. Važećim poreznim sustavom utvrđeni su sljedeći oblici poreza: porez na dobit, porez na dohodak, porez na dodanu vrijednost i ostali neizravni porezi. Najznačajniji porezni oblik za punjenje proračuna Republike Hrvatske je porez na dodanu vrijednost i trošarine, zatim slijedi porez na dohodak, dok porez na dobit nema tako veliki utjecaj. Porez na dobit uveden je u prvoj fazi porezne reforme početkom 1994. godine, njegovu primjenu prate česte zakonodavne promjene. Porez na dobit je porez što ga trgovačka društva plaćaju na ostvarenu dobit tj. na razliku prihoda i rashoda, uvećan i umanjen prema odredbama važećeg zakona. Novim Zakonom o porezu na dobit uvedena je stopa poreza od 20%, veći broj olakšica, oslobođenja i poticaja kojima je trebalo utjecati na odluke potencijalnih ulagača da investiraju u naše gospodarstvo. Dakle, četiri elementa ukazuju na karakter poreza: porezna osnovica, porezni obveznik, porezna stopa i porezne olakšice. Na konkretnim podacima Hrvatskih šuma d.o.o. za 2012. i 2013. godinu prikazano je obračunavanje i plaćanje poreza na dobit, kao i dokumentacija koja se predaje Poreznoj upravi. Za obadvije godine iskazana je dobit i obračunata je porezna osnovica koja je veća u odnosu na dobit prije oporezivanja.

Ključne riječi: porezi, porez na dobit, porez na dodanu vrijednost, porez na dohodak, porezna stopa.

SUMMARY

This paper outlines taxes, with special reference to income tax. Taxes are the most important and most abundant type of government revenues. They are a form of forced administration payments imposed by the state, which are not specifically focused and have no direct counteraction. There are several types of taxes, and are usually divided into direct and indirect. The current tax system determines the following forms of taxation: income tax, wage tax, value added tax and other indirect taxes. The most significant tax form filling Croatian government budget is a value-added tax and various excises, followed by income tax, while income tax has no large impact. Income tax was introduced in the first stage of the tax reform at the beginning of 1994, its implementation is followed by frequent legislative changes. Income tax is the tax that companies pay on the profit ie. the difference between revenues and expenditures, increased and decreased according to the regulations from applicable law. The new Law on income tax introduced a tax rate of 20%, a number of reliefs, exemptions and incentives, aimed at influencing potential investors into investing in our economy. Elements indicating the character of the tax are: tax base, taxpayer, tax rates and tax reliefs.

The calculation and payment of corporate income tax, as well as the appropriate documentation that is submitted to the tax administration is shown on the concrete data of the Croatian Forests Ltd. (Hrvatske šume d.o.o., Zagreb) for the financial years of 2012 and 2013. For aforementioned fiscal years, profit is presented, also tax base has been calculated that is higher than the pre-tax profit.

Key words: tax, income tax, value added tax ~VAT, wage tax, tax rate.

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada	1
1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja.....	1
1.3. Sadržaj i struktura rada.....	1
2. OPĆENITO O POREZIMA.....	2
2.1. Što su porezi.....	2
2.2. Razvoj i vrste poreza.....	2
2.3. Pojam i vrste poreza.....	4
2.4. Porezno opterećenje.....	7
2.5. Porezni oblici koji čine hrvatski porezni sustav.....	9
2.5.1. Porez na dobit.....	11
2.5.2. Porez na dohodak.....	12
2.5.3. Porez na dodanu vrijednost.....	15
2.5.4. Ostali neizravni porezi.....	16
3. POREZ NA DOBIT.....	17
3.1. Razvoj i perspektive poreza na dobit.....	17
3.2. Osnovne karakteristike poreza.....	20
4. OBRAČUNAVANJE I PLAĆANJE POREZA.....	23
4.1. Dokumentacija koja se predaje poreznoj upravi.....	23
4.2. Obveza plaćanja predujma poreza na dobit.....	24
4.3. Porezna prijava.....	25
5. PODUZEĆE HRVATSKE ŠUME d.o.o. ZAGREB.....	26
5.1. Povijesni razvoj Hrvatskih šuma d.o.o.	26
5.2. Osobna iskaznica Hrvatskih šuma d.o.o.	26
5.3. Obrazloženje godišnjeg financijskog obračuna poslovanja Hrvatskih šuma d.o.o. za razdoblje 2012. i 2013. godine.....	29
5.4. Prijava poreza na dobit za 2012. i 2013. godinu.....	40
6. ZAKLJUČAK.....	60
LITERATURA.....	61
POPIS TABLICA I SLIKA.....	62
POPIS PRILOGA.....	63

1.UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

Predmet rada su porezi, odnosno porez na dobit. Porezi su najvažniji i najizdašniji prihodi koji sa svojim većinskim udjelom omogućuju i osiguravaju normalno funkcioniranje države. Jedan od najznačajnijih oblika poreza su PDV i trošarine, dok porez na dobit nema tako važnu ulogu u punjenju proračuna. Porez na dobit je nakon poreza na dohodak drugi po važnosti izravni porez. Uveden je u prvoj fazi porezne reforme početkom 1994. godine i po prvi puta u samostalnoj Hrvatskoj regulirana je materija oporezivanja gospodarskih subjekata. Porez na dobit karakteriziraju česte zakonodavne promjene.

Cilj rada je objasniti nastanak i razvoj poreza na dobit te na primjeru PD Obrasca „Hrvatskih šuma“ prikazati obračun poreza na dobit za 2012 i 2013. godinu.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja

Za potrebe rada korišteni su sekundarni izvori podataka, domaća literatura poznatih autora iz područja financija, javni financijski podaci koje objavljuju „Hrvatske šume“ na Internetu. Osim toga korišteni su i drugi Internet izvori koji obrađuju predmetnu tematiku. Svi izvori podataka koji su korišteni u ovom završnom radu nalaze se na popisu literature na kraju rada. U radu se koriste opće metode prikupljanja, metoda kompilacije i metoda analize.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Rad se sastoji od pet poglavlja, podijeljenih na potpoglavlja. Nakon uvoda, prvo poglavlje opisuje općenito o porezima, razvoju poreza kroz povijest, pojam i vrste poreza, poreznom opterećenju i poreznim oblicima. Drugo poglavlje opisuje razvoj i perspektive poreza na dobit. U trećem poglavlju obrađena je osnovna karakteristika poreza, a u četvrtom poglavlju obrađena je tematika obračuna poreza na dobit u „Hrvatskim šumama“. Rad završava zaključim razmatranjem.

2. OPĆENITO O POREZIMA

2.1. Što su porezi

Porezi su obvezna davanja koja bez izravne i trenutane protuusluge država uzima od osoba i poduzeća da bi pomoću prikupljenog novca financirala javne rashode. Drugim riječima, svi moramo plaćati dio svojih prihoda državi da bi nam ona za uzvrat osigurala javne usluge kao što su obrazovanje, zdravstvena zaštita, javna sigurnost, briga za starije i siromašne članove društva i sl. Iz toga se možemo zaključiti da su dvije odrednice važne: porezi su obvezna davanja i za plaćene poreze nema trenutane izravne protuusluge.

Porezi su obvezna davanja znači da jednom kad dospiju na naplatu trebaju biti i uplaćeni državi. U suprotnome država može prisilom (sudovima, policijom) ostvariti svoje pravo.

Nema trenutane izravne protuusluge, što znači da porezima nije unaprijed određena njihova namjena niti količina usluge koja će se za uzvrat dobiti. Npr. ako u svibnju platite 1.000,00 kuna poreza, ne znači da ćete se u tom mjesecu moći koristiti usluge bolnice, škole i dr. do iznosa od 1.000,00 kn i nakon toga će vam te usluge biti uskraćene.

2.2. Razvoj poreza kroz povijest

Porezi su jedan od prihoda države i u čitavom poreznom sustavu su najvažniji javni prihod. Porezi su zapravo jedan oblik prisilnog davanja koji nameće država, koji nije namjenski usmjeren i koji nema izravnu protučinidbu (to znači da država nije obvezna konkretnom obvezniku ništa dati za plaćeni porez)¹.

Porez kao prinudni prihod najprije se razvio iz formalno dobrovoljnih davanja, preko davanja i nadalje dobrovoljnih ali sa sve većom obavezom.

Porezi su se u državama starog vijeka (Babilon i Egipat) ubirali u naturi i bili su najvažniji državnim prihodima, potrebni za održavanje dvora, građenje npr. piramida ili za vođenje ratova. Upravljanje prihodima ubranim od poreza, bilo je decentralizirano i usko vezano uz religiju. Porezi su se poslije razvijali u smjeru sve naglašenije centralizacije. U staroj Grčkoj bogati građani su dobrovoljno davali u riznicu jer su takva davanja smatrali čašću. Međutim,

¹Jurković, P.: Javne financije, Masmedia, Zagreb, 2002., str. 89 .

robovi i narodi pokoreni u osvajačkim ratovima morali su prisilno plaćati poreze. Porezi su se ubirali u iznimnim situacijama kao što su praznici, vjerski obredi i sl. Tako je stara Grčka u 4. i 5. stoljeću prije Krista imala već vrlo razvijen porezni sustav. Pojavom novca u Rimu su javna davanja postala značajniji čimbenik. Posebno se tu ističu različite vrste carina i pristojbi, te osobni porezi i porezi na imovinu. Takve vrste davanja bila su nametnuta pokorenim narodima, dok je oporezivanje punopravnog rimskog građanina bilo vrlo slabo razvijeno². Financijske potrebe rimskog carstva dovode do uvođenja sve više poreznih oblika, a među njima i porez na promet. Političke i ekonomske prilike rezultirale su sve većim potrebama carstva tako da javni prihodi nisu bili dovoljni za njihovo podmirenje. Ukinute su privilegije rimskim građanima, te su i oni postali porezni obveznici. Uz porez na promet uvode se carine, porez na potrošnju, porez na imovinu (osobito vezan uz zemlju), te osobni porezi.

U srednjem vijeku, razvoj poreza moguće je podijeliti u tri razdoblja:³

- Razdoblje ranog srednjeg vijeka
- Razdoblje procvata feudalizma
- Razdoblje kasnog srednjeg vijeka

U razdoblju ranog srednjeg vijeka prihodi se još uvijek temelje na dobrovoljnim naturalnim davanjima i svi pokušaji uvođenja trajne obveze plaćanja su propali upravo zbog loše centralizirane vlasti. Kroz 13. i 14. stoljeće porezi su nestali. U 15. i 16. stoljeću porezni sustav se obogaćuje nizom poreza na potrošnju - akciza, npr. porez na potrošnju piva i vina.

Jačanjem države kao institucije rasla je i potreba za financijskim sredstvima. Sve se je više uviđalo da porezima treba i pravno dati i odrediti mjesto i ulogu u prihodima države. Uz neposredne poreze najveća se pažnja poklanjala posrednim porezima – akcizama. Za takav način plaćanja javljao se veliki otpor poreznih obveznika. Sustav indirektnih poreza razradio je Hamilton i upravo je on dao osnovni pečat sustavu državnih prihoda u SAD-u do kraja 19. stoljeća.⁴

Međutim, postao je jak otpor za uvođenjem stalnih poreza kao izvora javnih prihoda. Tek u kapitalizmu mjesto i uloga poreza dobiva na značenju, upravo zbog činjenice da kapitalistička

² Jelčić, B.: Porezi opći dio, Visoka poslovna škola Libertas, Zagreb, 2011., str. 18.

³ Jelčić, B.: Porezi opći dio, Visoka poslovna škola Libertas, Zagreb, 2011., str. 19.

⁴ Ibid., str. 21.

država ima određenu ulogu i funkcije koje zahtjevaju dodatna financijska sredstva, a koja se mogu jedino nametnuti oporezivanjem. Po prvi put u 19. stoljeću sve se veća pažnja poklanja neposrednim porezima, ali i posrednim porezima (akcizama) i oni postaju značajni prihodi poreznih sustava zemalja.

2.3. Pojam i vrste poreza

Sve do današnjih dana nije se iskristalizirala i nametnula jednostavna općeprihvaćena definicija poreza, ali se može zaključiti da je pojam poreza tijekom povijesti bio predmetom velikih promjena.

Do početka Prvog svjetskog rata, do izražaja došla su tri osnovna obilježja poreza:

- porezi služe za prikupljanje prihoda kojima se pokrivaju financijske potrebe javnog sektora;
- porezi su prisilno opterećenje ekonomskih snaga fizičkih i pravnih osoba;
- porezi su davanja nasuprot kojih ne postoji nikakva direktna protučinidba.⁵

Kroz povijest porez nije imao uvijek jednako mjesto i ulogu u sustavu prihoda. Prema tome mnoge definicije poreza su bile različite ali u sebi istodobno sadržavaju i određeni broj jednakih elemenata (istaknutih obilježja poreza) bez kojih oni i ne bi bili porezi. Ta obilježja, koja ih razlikuju od svih drugih javnih prihoda poznata su kao karakteristika poreza.

Karakteristike koje neko davanje čine porezom mogu se podjeliti na:

- obligatorne, nužno povezane uz prihod koji se mogu svrstati među poreze i
- fakultativne, koje nisu nužne determinante poreza ali su u najvećem broju slučajeva povezane u pojam poreza.

⁵ Jelčić, B.: Porezi opći dio, Visoka poslovna škola Libertas, Zagreb, 2011., str. 29.

Obligatorne karakteristike poreza

Obligatorne karakteristike poreza, bez čijeg postojanja neki prihod ni po kojem kriteriju ne može biti nazvan porezom, su:

- Prisilnost poreza,
- Derivativnost (izvedenost) poreza,
- Nepovratnost poreza,
- Odsutnost neposredne naknade,
- Porezi se ubiru u javnom interesu.

Prisilnost poreza je obilježje poreza koje znači da se jednom uvedeni porez mora platiti, a neispunjavanje te obveze rezultirat će predviđenim sankcijama.

Derivativnost (izvedenost) poreza država u skladu s propisima prikuplja prihod potreban za financiranje javnih rashoda.

Nepovratnost poreza ogleda se u činjenici da se jednom ubrani iznosi poreza više ne vraćaju osobama od kojih su ubrani. Porezi postaju (prihodi) vlasništvo države i ona ih koristi u skladu sa zadacima koje treba izvršiti korištenjem financijskih sredstava.

Odsutnost neposredne naknade očituje se u tome da porezni obveznik ne plaća porez kao naknadu za neku konkretnu učinjenu uslugu od strane države. To ne znači da porezni obveznik plaćanjem poreza nema nikakve koristi.

Porezi se ubiru u javnom interesu bitna je karakteristika da će se prihodi ubrani oporezivanjem upotrijebiti za zadovoljavanje javnog interesa i da se ne mogu koristiti za zadovoljavanje privatnih interesa ograničenog broja osoba.

Navedene karakteristike poreza svrstane su među oblikovne, jer i neka druga davanja imaju poneku od tih karakteristika, ali nipošto zato nisu porezi, npr.:

- za razliku od poreza, zajam je povratni prihod države
- za razliku od poreza, doduše također nepovratni, doprinosi i pristojbe njihovom obvezniku daju pravo na direktnu materijalnu ili nematerijalnu protučinidbu

Fakultativne karakteristike poreza

Fakultativne karakteristike poreza su one koje se uobičajeno u pravilu povezuju uz poreze. Međutim prihodi koji se ubiru pod nazivom poreza u svojoj biti i dalje ostaju porezi u onim slučajevima kad neke od tih značajki nedostaju:

- Nedestiniranost poreza
- Porezi su novčani prihod države

Nedestiniranost poreza znači da namjena trošenja prihoda ubranim porezima nije unaprijed utvrđena.

Porezi su novčani prihod države no u posebnim uvjetima kao što su rat, elementarne nepogode, potresi, porez se može ubrati i u naturi. Takvi su slučajevi rijetki i kratko traju.

Od navedenih karakteristika poreza može se zaključiti da su porezi nepovratni, derivativni, prisilni (najčešće) nedestinirani prihod države koji se ubiru u novcu, i to u javnom interesu, a za koje država ne osigurava nikakvu neposrednu protučinidbu.

Postoji više vrsta poreza. Međutim jedan broj njih ima glavnu ulogu u svim modernim poreznim sustavima. Kao npr. porez na dohodak pojedinca i obitelji, porez na dobit korporacija, porez na plaće i iz plaća, porez na imovinu te porez na promet i trošarinu tj. akcize.

Porezi se klasificiraju prema različitim kriterijima: subjektne i objektne⁶ (vode li računa o poreznoj snazi i drugim subjektivnim okolnostima ili ne). Npr. porez na dohodak pojedinca ili obitelji je subjektivni, a porez na neki dio imovine je objektivni porez.

Najčešće se porezi dijele na: izravne i neizravne.

Izravni porezi su oni koji se uplaćuju osobno ili ih uplaćuje poslodavac u državnu blagajnu. To znači da onaj tko porez, plaća porez i snosi. Npr. porez na dohodak, porez autorskog honorara i obrta, porez na dobit koji plaćaju poduzeća.

⁶ Jurković, P.: Javne financije, Masmedia, Zagreb, 2002., str. 90.

Neizravni porezi ne snosi onaj tko ih uplaćuje u državni proračun, već se najčešće prevaljuju na druge. Na primjer porez na dodanu vrijednost, što znači da se kroz cijenu dobara i usluga teret prevaljuje na krajnjeg potrošača.

Nadalje, porezi se dijele na specifične i ad valorem.

Specifični porezi - plaćaju se po jedinici proizvoda.

Ad valorem porezi - plaćaju se u postotku od iznosa porezne osnovice.

Prema preraspodjeli učinka porezi se dijele na proporcionalne, progresivne i regresivne.

Progresivni porezi - porezne stope rastu brže od porezne osnovice.

Regresivni porezi - porezne stope rastu sporije od rasta porezne osnovice.

Proporcionalni porezi - porez koji se plaća razmjerno prema dohotku.

Porezi koji se plaćaju unaprijed po utvrđenom iznosu, te njihova visina ne ovisi o ponašanju poreznog obveznika zovu se *paušalni*.

2.4. Porezno opterećenje

Po svom značenju pri utvrđivanju poreznog opterećenja poreznog obveznika posebno se ističu porezna sposobnost, porezna osnovica i porezna stopa.

To bi značilo da će porez platiti i ona osoba koja ima poreznu sposobnost, pri tome će visina poreznog opterećenja ovisiti o poreznoj osnovici, primjenjenoj poreznoj stopi i poreznim povlasticama (osobođenjima i olakšicama).

Porezna sposobnost (porezna snaga) je ekonomska mogućnost da se udovolji plaćanju poreza. Svatko tko ima ekonomsku snagu, ne mora nužno imati i poreznu snagu.

Prema Nicholas Kalodoru, 1950-ih godina objavio je svoju teoriju i „propagirao je ideju da potrošnju, a ne dohodak, treba uzeti kao pravu, odgovarajuću osnovu za oporezivanje.“

Porezna osnovica je temelj za izračunavanje poreza, nije jednaka kod svih poreznih oblika ona može biti stvarna i paušalna.

Stvarna je kad se oporezivanje obavlja na osnovi podataka koji odražavaju stvarnu ekonomsku snagu poreznog obveznika (najčešće se primjenjuje).

Paušalna osnovica je ona kod koje se pri njezinu utvrđivanju u obzir ne uzimaju svi, nego samo neki elementi relevantni za utvrđivanje ekonomske snage poreznog obveznika.⁷

Porezne stope označuje onaj dio porezne osnovice, za koji će se ona smanjiti da bi porezni obveznik podmirio svoju poreznu obavezu, odnosno svoj porezni dug. Porezne stope utvrđuju se — u pravilu — u postotku (u nekim slučajevima i u promilu) od porezne osnovice. Drugim riječima porezne stope izražavaju odnos između porezne osnovice i iznosa utvrđenog (izračunatog) poreza.

Iznimno se porezne stope utvrđuju u apsolutnom iznosu.

Postoji više vrsta poreznih stopa i one su sastavni dio tzv. porezne tarife.

Razlikujemo četiri vrste poreznih stopa: proporcionalne, progresivne, regresivne i degresivne porezne stope.

Proporcionalne – primjenjuje se ista porezna stopa na rastuću poreznu osnovicu; primjenjuje se u RH za posebne vrste poreza; nepromijenjen karakter.

Progresivne – povećavaju se uz rast porezne osnovice; razlikujemo više vrsta (zavisno o progresiji).

Regresivne – porezna stopa se smanjuje povećanjem porezne osnovice – poticajne (stimulirajuće) za ulaganje.

Degresivne – progresivno na suprotan način.⁸

⁷ Jelčić, B.: Porezi opći dio, Visoka poslovna škola Libertas, Zagreb 2011., str. 48.

⁸ Jelčić, B.: Porezi opći dio, Visoka poslovna škola Libertas, Zagreb, 2011., str. 51

2.5. Porezni oblici koji čine hrvatski porezni sustav

Opći porezni zakon donešen je 1. siječnja 2001. godine u kojem su sadržane sve odredbe koje su zajedničke za sve oblike javnih davanja. To je najznačajniji Zakon na području poreznog prava. O potrebi njegovog donošenja počelo se govoriti još u prvim godinama izgradnje novog poreznog sustava Republike Hrvatske. Općim poreznim zakonom uređuju se sve bitne značajke porezno-pravnog odnosa, tj. prava i obveze u tome odnosu (poreznih tijela i poreznih obveznika). Opći porezni zakon svojim odredbama čini osnovicu sustava poreznog prava Republike Hrvatske.⁹ Pod poreznim sustavom podrazumjevaju se svi oblici javnih prihoda nametnuti autoritetom države. Država stječe svoje prihode u obliku poreza doprinosa, carina, taksa, naknada i javnog duga. Sve su to tekući redoviti prihodi države osim javnog duga, koji je tekući ali i izvanredni prihod. Država može stjecati svoje prihode još i na temelju vlasništva nad kapitalom, prodaje imovine i misije dobiti potpora i slično. Porezi su najvažniji i najizdašniji prihod države. Hrvatski porezni sustav usklađen je s europskim načelima, u kojem je izjednačen položaj svih poreznih obveznika, tj. domaćih i stranih fizičkih i pravnih osoba.

Prema razini državne vlasti kojoj pripada porezni prihod:

Državni porezi:

- Porez na dodanu vrijednost
- Porez na dobit
- Posebni porezi i trošarine (posebni porezi na motorna vozila, na kavu i bezalkoholna pića, porez na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila, trošarinski sustav oporezivanja alkohola, alkoholnih pića, duhanskih proizvoda, energenata i električne energije).

Županijski porezi:

- Porez na nasljedstva i darove
- Porez na cestovna motorna vozila
- Porez na plovila
- Porez na automate za zabavne igre

⁹ Jelčić, B., Bejaković, P.: Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2012., str. 217.

Gradski ili općinski porezi

- Prirez porezu na dohodak
- Porez na potrošnju
- Porez na kuće za odmor
- Porez na tvrtku ili naziv
- Porez na korištenje javnih površina

Zajednički porezi

- Porez na dohodak
- Porez na promet nekretnina
- Porezi na dobitke od igara na sreću i naknade na priređivanje igara na sreću

Lutrijske igre (mjesečna naknada za priređivanje lutrijskih igara, porez na dobitke od lutrijskih igara na sreću)

- Igre u casinima
- Igre klađenja (naknade za priređivanje klađenja, porez na dobitke od igara klađenja)
- Igre na sreću na automatima
- Naknada za priređivanje prigodnih jednokratnih igara na sreću

Naknada za priređivanje nagradnih igara

- Propisana uplata priređivača nagradnih igara u korist hrvatskog crvenog križa¹⁰

Podjela poreznih oblika:

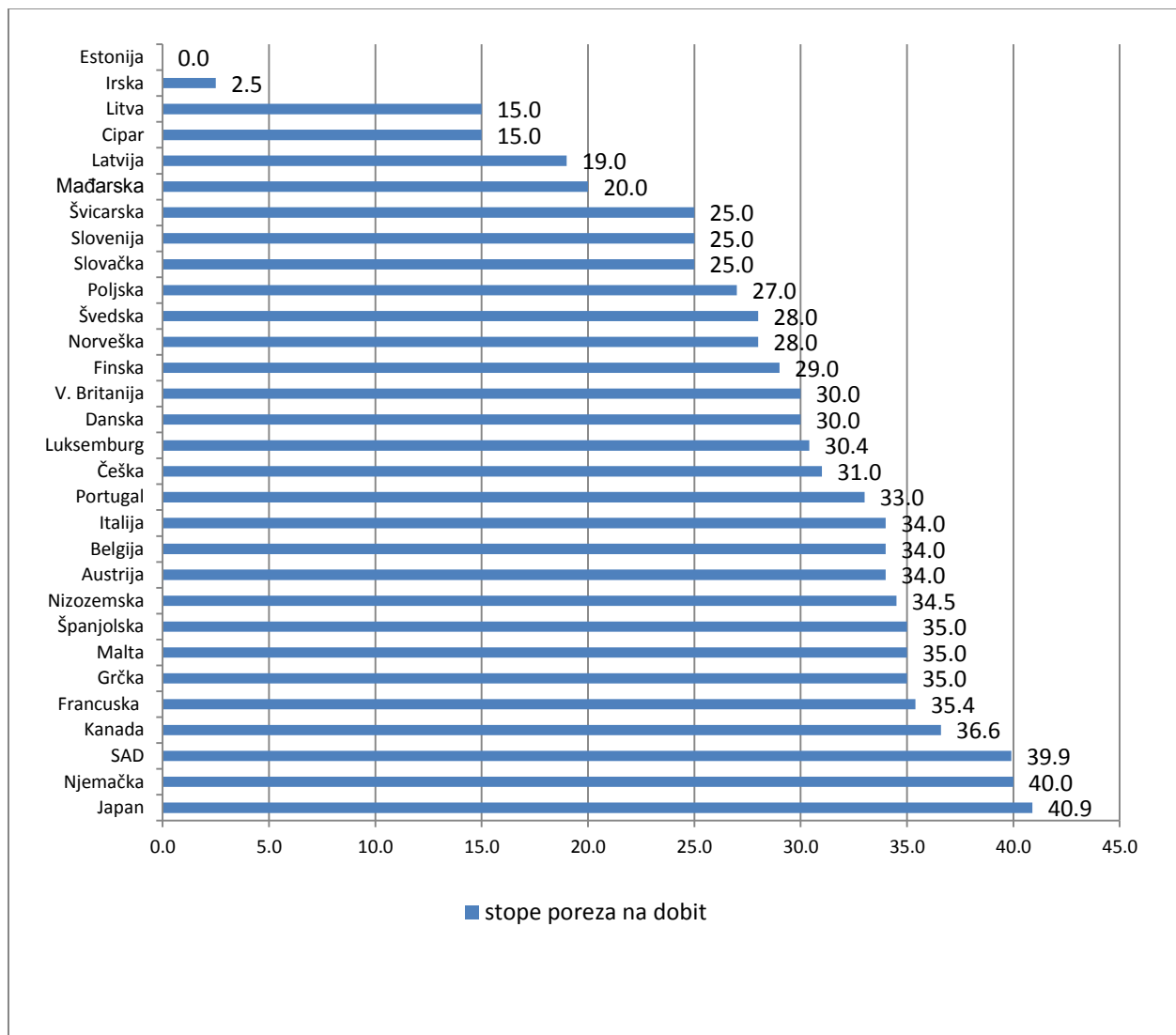
- porez na dobit,
- porez na dohodak,
- porez na dodanu vrijednost,
- ostali neizravni porezi.

¹⁰ Ministarstvo financija, www.porezna-uprava.hr (27. 11. 2014.)

2.5.1. Porez na dobit

Porez na dobit je noviji porezni oblik počeo se primjenjivati poslije Drugog svjetskog rata i on je na neki način porez na dohodak poduzeća. U Republici Hrvatskoj nema tako veliku važnost i izdašnost kao u zemljama Europske unije. Porezna stopa po kojoj se oporezuje dobit u RH je 20%. Danas se porez na dobit može definirati kao porez na neto dobit (u pravilu pravnih osoba) kad se one bave gospodarskom djelatnošću.

Slika 1: Stope poreza na dobit

Izvor: Jelčić, B., Bejaković, P.: Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2012., str. 230.

Na slici su dani podaci o poreznom opterećenju dobiti u nekim europskim državama, u Japanu, Kanadi te u SAD-u u 2003. godini.¹¹

Uspoređujući porezno opterećenje Republike Hrvatske sa nekim europskim državama može se zaključiti da se RH nalazi ispod prosjeka poreznog opterećenja dobiti.

2.5.2 Porez na dohodak

Prvi oblik poreza na dohodak uveden je u 18. stoljeću kada je William Pitt uveo cedularni oblik poreza na dohodak jer su sredstva bila potrebna zbog ratovanja Velike Britanije s Francuskom.

Osnovni oblici poreza na dohodak:

Engleski (britanski, cedularni ili analitički, odnosno parcijalni porez na dohodak) oblik poreza na dohodak, kod kojeg se dohodak fizičkih osoba:

- najprije oporezuje primjenom proporcionalnog općeg poreza na dohodak (income tax) na pojedine dijelove.
- oni dohoci koji prelaze neki utvrđeni iznos, oporezuju primjenom dodatnog progresivnog poreza (surtax)

Germski (sintetički) oporezuju se ukupni dohodak primjenom progresivne porezne stope. Primjenjuje se u većini zemalja, a u Hrvatskoj se primjenjuje od 1993. godine.

Romanski je kombinacija britanskog i germanskog oblika, što znači da se dio dohotka oporezuje proporcionalnom ili progresivnom poreznom stopom ili kombinacijom tih stopa.

Od provedene porezne reforme 1994. godine, raniji cedularni oblik poreza na dohodak zamjenjen je sintetskim oblikom poreza.

Obveznik poreza na dohodak je fizička domaća i inozemna osoba, koja ostvaruje dohodak na području Hrvatske. Domaći obveznik mora imati prebivalište ili uobičajeno boravište u našoj zemlji, a inozemni porezni obveznik je fizička osoba koja ostvaruje dohodak u Hrvatskoj ili je zaposlena u državnoj službi Hrvatske.

¹¹ Jelčić, B., Bejaković, P.: Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2012., str. 230.

Vrste poreza na dohodak:

Poreznu osnovicu čini ukupni dohodak koji porezni obveznik ostvari u zemlji ili inozemstvu umanjen za prenesni gubitak i osobni odbitak.

Porezna osnovica poreza na dohodak umanjuje se za doprinose za mirovinsko i zdravstveno osiguranje te za zapošljavanje.

Porez na dohodak plaća se za razdoblje kalendarske godine.

U osnovicu poreza na dohodak ulaze:

- dohodak od nesamostalnog rada
- dohodak od samostalne djelatnosti
- dohodak od imovine i imovinskih prava
- dohodak od kapitala
- dohodak od osiguranja (od početka 2003. godine)

Dohodak od nesamostalnog rada čine: plaće, potpore i nagrade iznad propisanih iznosa, premija osiguranja koju plaćaju poslodavci, stipendije i mirovine.

Dohodak od samostalne djelatnosti obuhvaća: dohodak od obrta, slobodnih zanimanja, poljoprivrede i šumarstva (ako su obveznici poreza u sustavu PDV-a), ostalih slobodnih zanimanja (pjevač, umjetnik, liječnik).

Dohodak od samostalne djelatnosti utvrđuje se kao razlika između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda u poreznom razdoblju. Poslovni primici su sva dobra i usluge u gotovom i u naravi.

Poslovni izdaci su svi odljevi dobara tijekom poslovnog razdoblja koji su vezani za obavljanje djelatnosti. Slobodnim autorima se priznaju paušalni troškovi.

Dohodak od imovine i imovinskih prava čine: najamnina, zakup, patenti i licence. Iznos najamnine se umanjuje za 30% na ime troškova nastalih radi iznajmljivanja i nakon toga se plaća porez od 15% + prirez.

Prodaja nekretnine se ne oporezuje ako je prodana tri godine nakon nabave.

Imovinska prava se oporezuju po stopi od 25% + prirez, ali nemaju pravo na osobni odbitak.

Dohodak od kapitala obuhvaća: primitke po osnovi dividendi i udjela u dobiti oporezuje se s 15% + prirez. Dohodak od izuzimanja imovine i korištenja usluga vlasnika-suvlasnika poduzeća za njihove osobne potrebe + prirez.

Kod poreza na dohodak primjenjuju se jedinstvene stope od 12%, 25% i 40%¹². U skladu sa Zakonom o porezu na dohodak utvrđene su porezne olakšice i oslobođenja za obveznike s područja od posebne državne skrbi, sudionicima Domovinskog rata te invalidima i članovima njihovih obitelji, te kao i osobama koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost.

Porez na dohodak može se plaćati u paušalnom (unaprijed određenom) iznosu ili prema stvarnom obračunu.¹³

Prirez poreza na dohodak

Od 1. siječnja 2002. godine, općina odnosno grad mogu obveznicima poreza na dohodak na svojem području propisati plaćanje prireza porezu na dohodak i to:

- općina po stopi do 10%
- grad ispod 30.000 stanovnika po stopi do 12%
- grad iznad 30.000 stanovnika po stopi do 15%
- Grad Zagreb po stopi do 30%

Prirez porezu na dohodak plaćao se po stopi koju utvrdi općina ili grad i pripada općini ili gradu na čijem području je prebivalište ili uobičajeno boravište obveznika prireza. Očekivanja da će se uvođenjem obveze plaćanja prireza poboljšati financijski položaj općina i gradova nisu se ispunila. Suzdržanost od uvođenja prireza može se objasniti u prvom redu od volje političkih snaga u gradu ili općini. Zalaganje odnosno osporavanje potrebe za uvođenjem prireza često je prisutna tema rasprave prije lokalnih izbora.

¹² Ministarstvo financija www.porezna-uprava.hr (30.1.2015)

¹³ Jurković, P.: Javne financije, Masmedia, Zagreb, 2002., str. 310.

Posebni porez na dohodak - krizni porez

Cilj uvođenja poreza bio je prikupiti dodatne prihode kako bi se smanjio deficit proračuna države u razdoblju pada BDP-a. Vlada Republike Hrvatske predložila je 2009. godine Zakon o posebnom porezu na plaće, mirovine i druge primitke, koji je u javnosti nazivan „krizni porez“. Posebni porez na dohodak razlikuje se od poreza na dohodak jer on ne obuhvaća dohotke od samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, te kapitala i osiguranja. Ne razlikuje obveznike prema broju djece i uzdržavanih članova. Kod posebnog poreza na dohodak obveznici se prema visini osnovice dijele u tri skupine: ako je osnovica manja ili jednaka 3000,00 kuna, porez se ne plaća, ako je osnovica od 3000,00-6000,00 kuna plaća se 2% od osnovice, i preko 6000,00 kuna iznosi 4% od osnovice. Porezni oblik je nepravedan jer narušava načelo jednakosti. Vlada je donijela odluku sredinom 2010. godine o ukidanju niže stope kriznog poreza za građane s nižim prihodima (od 3000,00-6000,00) te ukidanje više stope kriznog poreza 1. srpnja 2010. godine.

2.5.3. Porez na dodanu vrijednost

Porez na dodanu vrijednost je suvremeni oblik oporezivanja potrošnje, odluka o uvođenju poreza na dodanu vrijednost donešena je 1995. godine, a na snagu je stupila 1. siječnja 1998. godine. To je najvažniji korak porezne reforme koji je proveden da se cjelokupni porezni sustav Republike Hrvatske uskladi s zemljama Europske unije (povećanje poreznih prihoda i smanjenje porezne evazije).

PDV je naslijedio jednofazni porez na promet u maloprodaji, a sada se plaća u svim fazama proizvodnje i prometa - svfazni porez. Prednost PDV-a je u tome što se ubire u svakoj pojedinoj fazi ciklusa dok se jednofazni ubire jednokratno. To je najizdašniji prihod proračuna, on obuhvaća veći dio proračunskih prihoda.

Postoje različite razine poreznih stopa: opća (standardna), niža (živežne namirnice), viša (luksuzni proizvodi) i nulta (proizvodi na koje se ne plaća PDV).

Opća stopa PDV-a u Hrvatskoj od 1. ožujka, 2012. godine iznosi 25%, dok se za određene proizvode i usluge primjenjuju niže stope od 13% i 5%. Nulta stopa je različita od poreznog oslobođenja. Kod nulte stope proizvođači prilikom isporuke svojih proizvoda ne obračunavaju PDV, ali imaju pravo odbiti pretporez koji je sadržan u ulazim računima dobavljača. Stoga je nulta stopa bolja od poreznog oslobođenja. U Hrvatskoj nulta stopa je ukinuta 1. siječnja 2013. godine.

Kod oporezivanja koristi se načelo odredišta, što znači da se PDV plaća samo na uvoz robe, dok se na izvoz robe ne plaća. PDV je indirektni porez, što znači da se ne prikuplja od osoba koje su porezni obveznici, već od osoba koje se smatraju krajnjim potrošačem. PDV najviše pogađa osobe koje imaju niska primanja, a ne one s visokim primanjima.

2.5.4. Ostali neizravni porezi

Osim PDV-a u neizravne poreze ubrajaju su: porezi na potrošnju, trošarine ili akcize, porez na promet nekretnina i porez na nasljedstva i darove.

Obveznik poreza na potrošnju je pravna i fizička osoba koja pruža ugostiteljske usluge.

Porez na trošarine ili akcize plaća se samo na neke proizvode pretežito one s niskom elastišnoću potražnje.

Porez na promet nekretnina se oporezuje PDV-om ili posebnim porezom na promet nekretnina, ovisno o zakonu koji se primjenjuje. PDV-om se oporezuju građevine sagrađene nakon 1997. godine, a građevine izgrađene do 1997. godine oporezuju su se po stopi od 5%.¹⁴

Porez na nasljedstva i darove plaćaju obveznici, a to su domaće i strane, pravne i fizičke osobe koje na području Republike Hrvatske naslijede ili dobiju na dar nekretnine, novac ili pokretnine. Poreznu osnovicu čini tržišna vrijednost imovine.

¹⁴ Jurković, P.: Javne financije, Masmedia, Zagreb, 2002., str. 320

3. POREZ NA DOBIT

3.1. Razvoj i perspektive poreza na dobit

Porez na dobit je drugi po važnosti izravni porez. Uveden je u prvoj fazi porezne reforme početkom 1994. godine. Dopunjavao je i mijenjan u dva navrata do njegove zamjene novim Zakonom o porezu na dobit (NN 127/00), koji se počeo primjenjivati 1. siječnja 2001. godine. Porez na dobit je porezni oblik koji je uvršten u porezne sustave većine suvremenih zemalja. Sredinom 19. stoljeća, pronalazak i primjena novih izvora energije omogućio je masovnu i industrijsku proizvodnju i stvarala su se društva kapitala. Došlo je do potrebe za akumuliranjem sredstava za velika ulaganja. Međutim tako velika sredstva potrebna za nove investicije pojedinci nisu mogli osigurati ili nisu htjeli preuzeti tako veliki rizik. Više pojedinaca bilo je spremno udružiti sredstva za nove investicije i tako rasporediti rizik ulaganja. Udruživanjem svog kapitala stvarala su se veća društva i odatle naziv „društvo kapitala“.

Na taj način ubrzo se pokazalo prednost takvog udruživanja u odnosu na rad u manufakturnim radionicama. Naime, stvarali su se jeftiniji proizvodi, ostvarivala se veća dobit i visoka zarada (dividende). Ubrzo se pokazalo da se primjenom poreza na dohodak stvorio problem čije je rješenje pronađeno u stvaranju jednog novog poreznog oblika – porez na dobit. Društva kapitala kao samostalne pravne osobe mogu samostalno sklapati ugovore, biti vlasnici i stjecati vlasništvo, mogu tužiti i biti tuženi i dr. Društvo kapitala može se okarakterizirati kao središnja ekonomska institucija modernog društva.

Pojavom društva kapitala pojavio se i problem prepoznavanja financijskog rezultata djelatnosti društva, kako bi se mogao odrediti način oporezivanja. U početku se smatralo da treba zahvatiti samo onu dobit koja je isplaćena dioničarima. Takav pristup mogao je dovesti do izbjegavanja plaćanja poreza. Naime, s ciljem da dioničari izbjegnu plaćanje poreza, dobit se nije u cijelosti isplaćivala dioničarima nego se povećavala akumulacija. Takvo ponašanje od strane pojedinaca je i razumljivo, no s financijskog, ekonomskog, socijalnog i drugih stajališta nije bilo prihvatljivo. Ulaganjem dohotka u tzv. društva kapitala, dohodak fizičke osobe automatski ulazi u imovinu društva, pa kad nebi postojao porez na dobit, ne bi bilo ni pravne osnove za njegovo oporezivanje. Zato je u poreznu praksu preuzet porezni oblik kojim se zahvaća dobit društva, a koji se zove porez na dobit.

U samo dva desetljeća samostalnosti Hrvatske došlo je do značajnih promjena u sustavu oporezivanja, što je bilo uvjetovano kako vanjskim tako i unutarnjim čimbenicima. Činjenica da je u to vrijeme provedena loša pretvorba i privatizacija, nagli rast umirovljeničke populacije, visoka zaduženost, velika nezaposlenost, porezna evazija velikih razmjera i pripreme za članstvo u Europsku uniju. Sve to kao i drugi razlozi utjecali su na razvoj oporezivanja u Hrvatskoj. Oporezivanje dobiti temeljilo se na Zakonu o neposrednim porezima (1990. godine). Prema tome Zakonu domaće i strane pravne i određene fizičke osobe plaćale su porez na dobit od osnovice (razlika između ukupnih prihoda i rashoda u poslovnoj godini). Domaće i pravne fizičke osobe plaćale su porez po stopi od 35%, a strane pravne i fizičke osobe plaćale su porez od 17,5%. Zakon o porezu na dobit (NN 109/93) počeo se primjenjivati 1. siječnja 1994. godine¹⁵.

Tako je prvi put u samostalnoj Hrvatskoj regulirana materija oporezivanja gospodarskih subjekata. U prvom redu se misli na sve oblike trgovačkih društava i tuzemne jedinice inozemnih poduzetnika. Oporezivanje dobiti u RH razlikovalo se od poreznog oporezivanja dobiti u suvremenim državama po uvođenju u naš sustav institut tzv. zaštitne kamate. Dakle, zaštitna kamata je odbitna stavka u postupku utvrđivanja porezne osnovice poreza na dobit. Porezno opterećenje stopa poreza na dobit od 25% bilo je znatno niže nego u drugim državama, pogotovo kada se ima u vidu i utjecaj zaštitne kamate na visinu odnosno smanjenje poreznog opterećenja. Osim toga posebnom uredbom Vlada RH mogla je poreznim obveznicima sniziti poreznu stopu ili u cijelosti osloboditi porezne obveze. U slučajevima u kojima je Vlada mogla koristiti svoje pravo je „radi poticanja obnove i razvoja određenih područja“ (čl. 13. Zakona).

Zakon o porezu na dobit (NN 95/94) već prve godine primjene bio je mijenjan. Materija o oporezivanju dobiti opet je izmjenjena Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit krajem 1996. godine, koji se počeo primjenjivati 1. siječnja 1997. godine. Najznačajnija promjena je povećanje stope poreza s 25% na 35% i povećanje realne zaštitne kamatne stope s 3% na 5%. U toj godini stopa poreza na dobit bila je znatno viša u susjednim zemljama npr. Slovačka 40%, Češka 39%, Poljska i Rumunjska 38%, dok je u Mađarskoj

¹⁵ Jelčić, B., Bejaković, P.: Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2012., str. 171

stopa bila 18%. Vrlo visoke stope poreza na dobit bile su u Njemačkoj 45%, Italiji 37%, Danskoj i Portugalu 34%, Velikoj Britaniji 31%, a u Švedskoj 28%.¹⁶

Novim Zakonom o porezu na dobit (NN 127/00) koji se počeo primjenjivati 1. siječnja 2001. godine, ugrađena su i nova rješenja od onih primjenjivanih ranijih godina, tako se moglo govoriti o novom pristupu oporezivanja dobiti. Bitno je smanjena porezna stopa na dobit s 35% na 25% ukinuta je zaštitna kamata, te su uvedena nova porezna oslobođenja, olakšice i poticaji. Neki obveznici poreza na dohodak pod određenim uvjetima moraju plaćati porez na dobit. Došlo je do promjene u utvrđivanju porezne osnovice. Oko ukidanja zaštitne kamate vodile su se rasprave da li je pri oporezivanju dobiti trebalo zadržati institut zaštitnih kamata - rješenje koje nije našlo primjenu u poreznim sustavima drugih zemalja. Protiv ukidanja zaštitne kamate bili su mnogi financijski stručnjaci stranke koja je izgubila izbore, te mnogi privrednici i financijski teoretičari, jer takvo opredjeljenje destimulira ulaganje u hrvatsko gospodarstvo. Protivnici zadržavanja zaštitne kamate isticali su da ni kroz višegodišnje korištenje (1994. do 2000. godine) nisu ostvarena najavljena očekivanja u razvoju gospodarstva Hrvatske. Primjena zaštitne kamate nije pridonijela povećanju štednje ulaganja, otvaranja novih radnih mjesta već je negativno utjecala i na količinu prikupljenih sredstava od poreza na dobit.

Novim Zakonom uvedena je stopa poreza na dobit od 20%, uveden je veći broj olakšica, oslobođenja i poticaja kojima je trebalo utjecati na odluke potencijalnih ulagača da investiraju u naše gospodarstvo. Tako su osjetno smanjene obveze onih obveznika koji obavljaju gospodarsku aktivnost na području posebne državne skrbi kao npr. grad Vukovar. Uspoređujući prihod od poreza na dobit godine 1999., u BDP-u iznosi 2,4%, a ukupnim poreznim prihodima 5,4%, taj je udio u 2001. godini iznosio 1,7% u BDP-u odnosno 4,2% u ukupnim poreznim prihodima¹⁷. Iz toga se može zaključiti da ukidanje zaštitne kamate kao i primjena raznih poreznih oslobođenja olakšica i poticaja u 2001. godini, nije urodilo očekivanim rezultatima. Znači da u tim godinama porez na dobit nije imao nekog značajnijeg utjecaja na odluku investitora da ulaže u naše gospodarstvo. Može se reći da su porezi samo jedan od čimbenika, ali i ne i odlučujući pri izboru države u kojoj se isplati investirati.

¹⁶ Jelčić, B., Bejaković, P.: Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj, Zagreb, 2012., str. 174.

¹⁷ Ibid. str. 231

3.2. Osnovne karakteristike poreza

Porez na dobit ima određenih sličnosti s porezom na dohodak, no ne smije se s njim poistovjetiti da se ne dovede u sumnju njegovo postojanje kao samostalnog postojanog oblika.

Sličnost poreza na dobit s porezom na dohodak očituje se u sljedećem:

- oba se poreza plaćaju na dobit odnosno dohodak ostvaren tijekom godine;
- kod oba poreza plaća se akontacija tijekom obračuskog razdoblja;
- početkom sljedeće godine podnosi se porezna prijava za dobit odnosno dohodak ostvaren u protekloj godini, a pri utvrđivanju porezne obveze za proteklu godinu;
- vraća se (ili priznaje) pretplaćeni porez.

Porez na dobit je porez što ga trgovačka društva plaćaju na ostvarenu dobit, tj. na razliku prihoda i rashoda. Taj se porez u drugim zemljama obično naziva porezom na dohodak trgovačkih društava tj. pravnih osoba za razliku od poreza na dohodak kojeg plaćaju fizičke osobe. Pojam poreza na dohodak trgovačkih društava koristi se u Velikoj Britaniji

Postoje četiri elementa koji ukazuju na karakter poreza na dobit, a to su:¹⁸

- porezna osnovica;
- porezni obveznik;
- porezna stopa i
- porezne olakšice.

Porezna osnovica je dobit koja se utvrđuje prema računovodstvenim propisima kao razlika prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit, uvećana i umanjena prema odredbama važećeg Zakona. To znači da se kao polazna veličina uzima dobit, ali se ona ispravlja, povećava i smanjuje za prihode i rashode koji se priznaju u porezne svrhe. Poreznu osnovicu poreznog rezidenta čini dobit ostvarena u tuzemstvu i inozemstvu. Poreznu osnovicu nerezidenta čini samo dobit ostvarena u tuzemstvu, a utvrđuje se prema odredbama važećeg Zakona. U poreznu osnovicu ulazi i dobit od likvidacije, prodaje, promjene pravnog oblika i podjele poreznog obveznika, a porezna osnovica utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti imovine ako Zakonom drugačije nije određeno.

¹⁸ Institut za javne financije www.ijf.hr (31. 1. 2015.)

Porezni obveznik je trgovačko društvo i druga pravna i fizička osoba rezident Republike Hrvatske koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda i drugih gospodarskih procjenjivih koristi.

Porezni obveznik je i tuzemna poslovna jedinica inozemnog poduzetnika (nerezident).

Porezni obveznik je i fizička osoba, koja ostvaruje dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka, ako izjavi da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak.

Porezni obveznik je i poduzetnik fizička osoba koja ostvaruje dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti:

- ako je u prethodnom poreznom razdoblju ostvario ukupni primitak veći od 2.000.000,00 kuna, ili;
- ako je u prethodnom poreznom razdoblju ostvario dohodak veći od 400.000,00 kuna, ili;
- ako ima dugotrajnu imovinu u vrijednosti većoj od 2.000.000,00 kuna ili;
- ako u prethodnom poreznom razdoblju prosječno zapošljava više od 15 radnika.

Tijela koja nisu obveznici plaćanja poreza na dobit su: državne uprave, područne (regionalne) samouprave, lokalne samouprave i Hrvatska narodna banka.

Ustanove koje nisu obveznici plaćanja poreza na dobit su: državne ustanove, ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave, ustanove jedinica lokalne samouprave, državni zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, sportska društva i savezi, zaklade i fundacije.

Tijela i ustanove (osobe) koje obavljaju neku gospodarsku djelatnost porezna uprava će na vlastitu inicijativu ili na prijedog drugih poreznih obveznika rješenjem utvrditi da su navedene osobe obveznici poreza na dobit za tu djelatnost.

Također investicijski fondovi nisu obveznici plaćanja poreza na dobit.

Porezne stope i porezne olakšice¹⁹

Porez na dobit plaća se po stopi 20% na utvrđenu poreznu osnovicu.

Porezni obveznici koji obavljaju djelatnost na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. i II. skupinu po stupnju razvijenosti, mogu ostvariti pravo na

¹⁹ Zakon o porezu na dobit, NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 143/13

korištenje porezne olakšice. Pravo na korištenje poreznih olakšica može ostvariti korisnik slobodnih zona koji je stekao status nositelja porezne povlastice.

Porez na dobit ne plaćaju porezni obveznici koji su razvrstani u I. skupinu po stupnju razvijenosti i na području grada Vukovara, a koji zapošljavaju više od pet zaposlenika na neodređeno vrijeme. Više od 50% zaposlenika mora imati prebivalište ili borave na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave, odnosno na području grada Vukovara.

Porez na dobit 50% od propisane stope poreza plaćaju porezni obveznici razvrstani u II. skupinu po stupnju razvijenosti i na području grada Vukovara, a koji zapošljavaju više od pet zaposlenika na neodređeno vrijeme. Više od 50% zaposlenika mora imati prebivalište ili borave na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave, odnosno na području grada Vukovara.

Porez na dobit osim brojnih i čestih zakonodavnih promjena karakteriziraju i brojne olakšice, oslobođenja, poticaji i druge pogodnosti. Tim pogodnostima se nastoji pomoći na ratom opustošenim područjima poticanjem investicija i gospodarskog razvoja. Uvođenje takvih poreznih pogodnosti ima i niz negativnih posljedica kao npr. gubitak proračunskog prihoda. Takvim načinom oporezivanja Vlada nastoji potaknuti brži gospodarski razvoj i povećanje zaposlenosti. Primjerice u Vukovaru bi mogao biti puno veći prihod od poreza na dobit da nije bilo oslobođenja za njegove obveznike. S druge strane snižena stopa poreza na dobit za određena područja ili regije može utjecati na odluku poduzetnika o novom investiranju ili proširenju već postojećih investicija. Niža stopa poreza na dobit trebala bi potaknuti na aktivnost investiranja jer bi uz jednak rezultat poslovanja ostajala veća dobit.

4. OBRAČUNAVANJE I PLAĆANJE POREZA

4.1. Dokumentacija koja se predaje poreznoj upravi

Porez na dobit utvrđuje se za porezno razdoblje koje je u pravilu kalendarska godina. Porezna osnovica utvrđuje se u skladu s podacima evidentiranim na temelju računovodstvenih i financijskih izvješća (Bilanca, Račun dobiti i gubitka).

Za porezno razdoblje od jedne kalendarske godine potrebno je dostaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave sljedeće knjigovodstvene podatke:²⁰

- prijavu poreza na dobit za kalendarsku godinu (Obrazac PD);
- Bilancu na obrascu POD-BIL;
- Račun dobiti i gubitka na obrascu POD-RDG.

Porezna uprava prihvaća bilancu i račun dobiti i gubitka koje poduzetnici sastavljaju u svrhu javne objave, sukladno čl. 46., st. 5. Pravilnika o porezu na dobit.

Porezni obveznici koji koriste porezna oslobođenja i olakšice, obvezni su osigurati posebno knjigovodstveno praćenje poslovnih događaja i obračun dobiti za djelatnost za koju koriste porezna oslobođenja ili olakšice. Ako se iz opravdanih razloga (npr. bolest) porezna prijava preda poslije 30. travnja, treba priložiti odgovarajuću dokumentaciju o tome kako bi PU prihvatila razlog kašnjenja i zaprimila poreznu prijavu. Razlog kašnjenja mora biti odobren potpisom voditelja ispostave PU.

Porezna uprava može na zahtjev poreznog obveznika odobriti da se porezno razdoblje i kalendarska godina razlikuju. O tome izdaje rješenje poreznom obvezniku. Izabrano porezno razdoblje ne može se mijenjati 5 godina. Porez na dobit može se utvrditi i za dio poslovne godine. Neki porezni obveznici mogu podnijeti prijavu poreza na dobit (Obrazac PD) i račun dobiti i gubitka koje će obuhvaćati razdoblje kraće od godinu dana, a bilanca će se sastavljati na posljedni dan poreznog razdoblja za koje se podnosi porezna prijava.

²⁰ RRiF br.2/14, str. 24

Razdoblje za utvrđivanje poreza na dobitak za dio poslovne godine utvrđuje se:²¹

- ako je poduzetnik registriran (osnovan) tijekom tekuće godine (npr. 10. listopada 2013.);
- ako je u tekućoj godini došlo do statusnih promjena (spajanja, pripajanja, ili podjele društva);
- ako je poduzetnik premještao sjedište ili upravljanje poslovima iz inozemstva u tuzemstvo (ili obratno) u tijeku tekuće godine;
- ako je u tekućoj godini otvoren postupak stečaja ili likvidacije;
- ako je u tekućoj godini okončan postupak stečaja ili likvidacije.

4.2. Obveza plaćanja predujma poreza na dobit

Porezni obveznik plaća predujam poreza na osnovi porezne prijave za predhodno porezno razdoblje. Predujam se plaća mjesečno do kraja mjeseca za protekli mjesec, u svoti koja se dobije kada se porezna obveza za predhodno porezno razdoblje podjeli s brojem mjeseci istoga razdoblja. Porezna uprava može na zahtjev poreznog obveznika rješenjem izmjeniti visinu mjesečnih predujmova poreza na dobit.

Porezni obveznik koji počinje obavljati djelatnost ne plaća predujmove do prve porezne prijave. Poreznom obvezniku kojemu je prestala mogućnost prenošenja gubitka, visinu predujma do prvog podnošenja porezne prijave određuje Porezna uprava na temelju procjenjene mogućnosti ostvarenja dobiti. Procjena predujma utvrđuje se prema postignutom rezultatu poslovanja po isteku tri mjeseca.

²¹ RRif br.2/14 str. 26

4.3. Porezna prijava

Porezni obveznik podnosi prijavu poreza na dobit za porezno razdoblje i plaća porez na dobit u roku u kojem podnosi poreznu prijavu.²²

- 1) Prijava poreza na dobit podnosi se Poreznoj upravi najkasnije četiri mjeseca nakon isteka razdoblja za koje se utvrđuje porez na dobit.
- 2) Porezni obveznik koji je prema računovodstvenim propisima razvrstan u velike i srednje poduzetnike obvezno podnosi prijavu poreza na dobit elektroničkim putem.
- 3) Obveza za plaćanje poreza utvrđenog u poreznoj prijavi za pojedino porezno razdoblje, smanjuje se za plaćeni predujam poreza na dobit.
- 5) Više plaćeni predujam poreza od obveze na osnovi porezne prijave vraća se poreznom obvezniku na njegov zahtjev ili se uračunava u sljedeće razdoblje.
- 6) Uz prijavu poreza na dobit podnosi se i bilanca te račun dobiti i gubitka.
- 7) Obrazac prijave poreza na dobit propisuje ministar financija.

²² Zakon o porezu na dobit, NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 143/13

5. PODUZEĆE HRVATSKE ŠUME d.o.o., ZAGREB

5.1. Povijesni razvoj Hrvatskih šuma d.o.o.

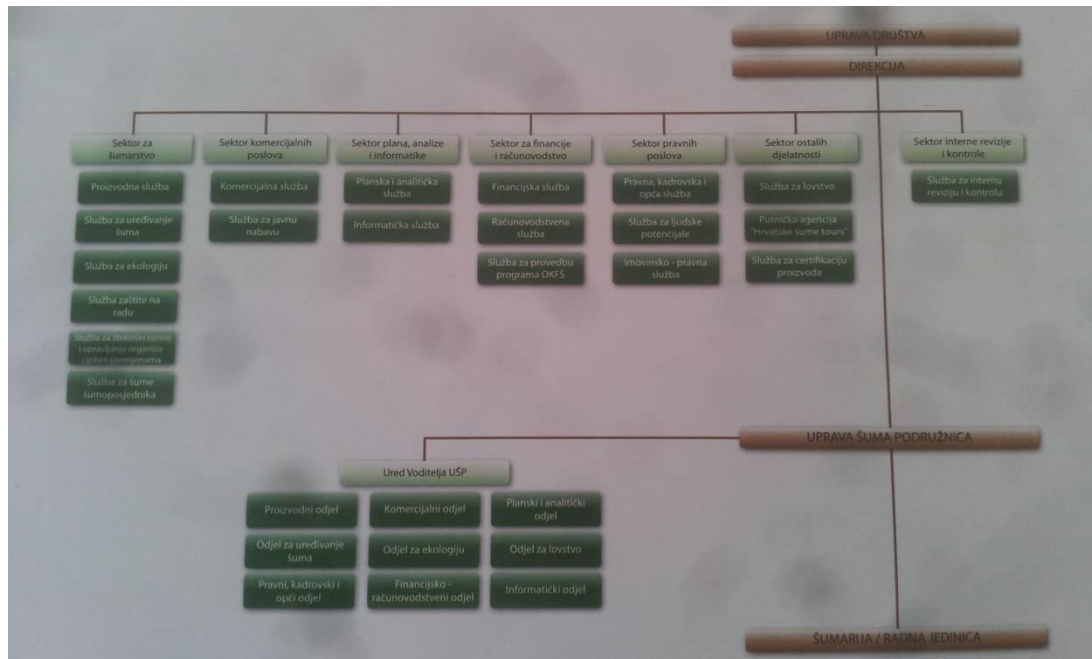
Šume su u povijesti Hrvatske narodu služile za preživljavanje, ali i za gospodarski oporavak nakon brojnih teških nesreća i ratova. Gotovo polovica kopnene površine naše zemlje je pod šumama i šumskim zemljištem, pa se Hrvatsku ubraja u sam vrh europskih zemalja po šumovitosti. Nakon Drugog svjetskog rata, Zakonom o agrarnoj reformi i kolonizaciji (1945.), te Zakonom o proglašenju šuma imovnih općina i zemljišnih zajednica općenarodnom imovinom (1947.) dolazi do objedinjavanja cjelokupnog šumskog fonda, te prvi puta u katastar državnih šuma ulazi 1.482.597 ha šuma²³. Od 1960. godine odvaja se Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu od zajedničkog Agronomskog fakulteta. Šumarski institut u Jastrebarskom osnovan je 1974. godine. U tom razdoblju hrvatsko šumarstvo doživljava nekoliko organizacijskih promjena prilagođenih modelu privredivnja u socijalističkom uređenju. Posebno su bile izražene „ourizacije“ i funkcionalne organiziranosti koje su nastale 1984. godine.

S političkim i društvenim promjenama 1990. godine nastupile su značajne promjene za šumarstvo i upravljanje šumama. Sabor Republike Hrvatske donio je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o šumama, na temelju kojeg su sve društvene šume proglašene državnim. 1. siječnja 1991. godine registrirano je poduzeće Hrvatske šume, javno poduzeće za gospodarenje šumama i šumskim zemljištima u Republici Hrvatskoj p.o., Zagreb. Hrvatske šume bile su pravni sljednik više gospodarskih subjekata. U novoj organizaciji šumarstva Hrvatske šume osnovana je jedna Direkcija u Zagrebu te 16 uprava šuma, sa ukupno 168 šumarija. Poduzeće Hrvatske šume d.o.o. nastalo je odlukom Trgovačkog suda u Zagrebu 8. travnja 2002. godine. Hrvatske šume, društvo s ograničenom odgovornošću je pravni sljednik Hrvatskih šuma, javnog poduzeća za gospodarenje šumama i šumskim zemljištima u Republici Hrvatskoj, p.o., Zagreb. Hrvatske šume d.o.o. danas su troslojno organizirano trgovačko društvo u vlasništvu države, s direkcijom u Zagrebu, 16 uprava šuma-podružnica i 171 šumarijom. Na čelu društva je predsjednik uprave, rad kontrolira Nadzorni odbor (oboje imenuje Vlada RH), a temeljne odluke donosi Skupština društva. Tvrtka zapošljava oko 8.500 radnika od čega 1.250 s visokom stručnom spremom²⁴.

²³ Hrvatske šume, www.hrsume.hr (3. 2. 2015.)

²⁴ Hrvatske šume, www.hrsume.hr (3. 2. 2015.)

Slika 2: Shematski prikaz organizacije Hrvatskih šuma d.o.o.

Izvor: Godišnje izvješće 2013., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb 2013., str.43.

5.2. Osobna iskaznica Hrvatskih šuma d.o.o.

Šume Republike Hrvatske su međunarodno priznate zbog svoje biološke raznolikosti i činjenice da je 95% šumskog područja prirodnog sastava, a što je rezultat duge šumarske tradicije održivog gospodarenja. Ukupna površina šuma i šumskog zemljišta u Republici Hrvatskoj iznosi 2.688.687 ha te čini 47,5% kopnene površine države. Prema podacima iz Šumskogospodarske osnove područja za razdoblje 2006.- 2015. godine ukupna površina šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu RH je 2.018.987 ha odnosno 75%, dok privatni šumski posjednici i druge pravne osobe gospodare s 25%. Osnovne djelatnosti hrvatskih šuma su: biološka obnova šuma, proizvodnja drvnih sortimenata, sjemenarstvo i rasadnička proizvodnja, dok su sporedne djelatnosti lovstvo i turizam. Sredstva za financiranje radova biološke obnove šuma planiraju se iz osiguranih sredstava godišnjeg plana Hrvatskih šuma d.o.o., izdvojenih sredstava u visini 3% od vrijednosti prodanog drveta, iz naknade za korištenje opće korisnih funkcija šuma i drugih izvora u skladu sa Zakonom. Npr. vrijednost ostvarenih radova biološke obnove šuma za 2013. godinu iznosila je 450,1 milijun kuna, dok je planirana vrijednost iznosila 450,5 milijuna kuna. Izvođenjem radova biološke obnove šuma osigurana je daljnja stabilnost kvalitete i održivost šumskih sastojina. Plan proizvodnje drvnih sortimenata u 2013. godini iznosi 4.639.823 m³, a ostvareno je 4.771.396 m³. Oko 89% ukupnog prihoda Hrvatske šume ostvaruju od osnovne djelatnosti - prodaje drveta. No,

sve više važnosti dobivaju i sporedne djelatnosti vezane za šumarstvo kao lovstvo, turizam iznamljivanje nekretnina, rekreativne djelatnosti i neke druge djelatnosti koje proizlaze iz širokog spektra opće korisnih funkcija. Također je važno istaknuti da su „Hrvatske šume“ od 2002. godine nositelji FSC certifikata za gospodarenje šumama, a što znači da se šumom gospodari prema strogim ekološkim, socijalnim i ekonomskim standardima²⁵. FSC certifikat predstavlja veliku čast i međunarodno priznanje načinu gospodarenja šumama koje se odvija u skladu sa strogim kriterijima. Time je hrvatska struka koja već generacijama na odgovoran način gospodari izuzetno značajnim nacionalnim resursom dobila veliko priznanje. Činjenica da „Hrvatske šume“ mogu sve svoje proizvode stavljati na tržište kao FSC certificirane je od ogromnog značenja za hrvatsku drvenu industriju, budući da najveći dio njihove sirovine dolazi upravo iz toga izvora. Postojanje certifikata trebalo bi potaknuti izvoznu orijentaciju naše drvne industrije i to tako da se postigne veća dodana vrijednost na proizvode. S obzirom da je Hrvatska prva zemlja u regiji koja je stekla FSC certifikat predstavlja također i veliki iskorak hrvatskog šumarstva te je kao takav jedan od većih dometa struke.

Misija

Osigurati održivo integralno gospodarenje državnim šumama na čitavom području Republike Hrvatske na ekološki osjetljiv, ekonomski učinkovit i socijalno odgovoran način prema društvu u cjelini i zaposlenicima poduzeća.²⁶

Vizija

Hrvatske šume žele biti vodeće Trgovačko društvo za gospodarenje u regiji, koje će podizati svijest građana o šumama kao nacionalnom prirodnom bogatstvu RH, te promicati načela održivog razvoja.

²⁵ Hrvatske šume, www.hrsume.hr (3. 2. 2015.)

²⁶ Godišnje izvješće 2013., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2013., str. 43.

5.3. Obrazloženje Godišnjeg financijskog obračuna poslovanja Hrvatskih šuma d.o.o. za razdoblje 2012. i 2013. godine

Godišnja financijska izvješća moraju pružiti istinit i objektivan prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja Društva i sastavljaju se za poslovnu godinu koja je jednaka kalendarskoj godini.

Zakonom o računovodstvu utvrđene su sljedeće obveze:²⁷

- računovodstvo mora omogućiti i trećoj stručnoj osobi u okviru primjerenog roka uvid u poslovne događaje i u stanje poduzeća.
- temeljna financijska izvješća (Bilanca, Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvješće o promjenama kapitala i Bilješke uz financijska izvješća) moraju pružiti istinit, pravičan, pouzdan i nepristran pregled imovine, obveza, kapitala i dobiti ili gubitka.
- ova izvješća daju sve prijeko potrebne informacije za ocjenjivanje stanja u Društvu i donošenje financijskih odluka. Financijska izvješća koriste, ne samo vlasnici, uprava i zaposleni, već i poslovni partneri, vjerovnici, kreditori, državni organi.

Temeljna financijska izvješća za razdoblje siječanj – prosinac 2012/13. godine: Bilancu, Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, Izvješće o promjenama kapitala, Bilješke uz financijska izvješća i statistička Izvješća, Uprava Društva dostavlja:

1. Na temelju zaključka Vlade Republike Hrvatske:
 - Vladi Republike Hrvatske,
 - Ministarstvu financija,
 - Ministarstvu poljoprivrede.
2. Na temelju Zakona o računovodstvu dostavlja se Godišnji financijski izvještaj (GFI-POD):
 - FINA-i do 31. 3. 2012/13. godine
3. Prema Zakonu o porezu na dobit:
 - Poreznu prijavu Poreznoj upravi do 30. 4. 2012/13. godine

²⁷ Godišnji obračun, Hrvatske šume d.o.o., Zagreb 2012/13.

4. Temeljem Zakona o računovodstvu, Društvo objavljuje Godišnja financijska izvješća javno. Važno je istaknuti da su pri izradi obračuna²⁸:

- Obuhvaćeni su svi poslovni događaji u razdoblju od 01. 01. do 31. 12. 2012/13. godine, za koje je ispostavljena i dostavljena pravovaljana dokumentacija u računovodstvo Društva, odnosno njegove dijelove – Direkciju, uprave šuma podružnice, šumarije i radne jedinice.
- Dosljedno su primijenjene Računovodstvene politike HŠ d.o.o.
- Primijenjen je i Zakon o računovodstvu, Zakon o reviziji kao i drugi propisi RH relevantni za sastavljanje Izvješća o poslovanju.
- Sredstva za biološku obnovu šuma uračunata su u troškove poslovanja, (sukladno Zakonu o šumama, članak 61.) u visini 3% od vrijednosti prodanog drva.
- Za obračun amortizacije dugotrajne imovine primijenjene su stope propisane Pravilnikom o amortizaciji HŠ d.o.o.
- Vrijednosno usklađivanje dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja od kupaca izvršeno je na temelju kriterija navedenih u Računovodstvenim politikama Društva ili je regulirano posebnim odlukama Uprave Hrvatskih šuma d.o.o.
- Od 8. travnja 2002. godine, temeljem izmjena ZOŠ-a u imovini i kapitalu, nema više šuma i šumskih zemljišta. Zadržano je samo građevinsko zemljište za koje se vrši procjena vrijednosti i unosi u imovinu Društva.

Hrvatske šume d.o.o. ostvarile su i premašile zadani poslovni plan za 2012. godinu te su ostvarile dobit prije oporezivanja u iznosu od 20,8 milijuna kuna. Hrvatske šume d.o.o. su i nadalje ostale više nego stabilan poslovni sustav, zadržavši svoju ulogu jednog od strateških najvažnijih poduzeća u Republici Hrvatskoj. U 2012. godini smanjeni su i prihodi i rashodi. Prihodi od prodaje drvnih sortimenata u odnosu na predhodnu godinu imaju smanjenje od 3%.²⁹ Najveći dio tog smanjenja odnosi se na smanjenje prihoda od prodaje u inozemstvu što je rezultat promjene politike prodaje s ciljem što bolje opskrbe domaće drvne industrije. Zbog smanjenja prihoda nužno su se morali smanjiti troškovi na svim razinama poslovanja.

²⁸ Hrvatske šume d.o.o., Računovodstvena služba, Zagreb, 2012.

²⁹ Godišnje izvješće 2012., Hrvatske šume d.o.o. Zagreb, 2012., str. 38.

Tablica 1: **Račun dobiti i gubitka**

RAČUN DOBITI I GUBITKA za razdoblje od 01.01. do 31.12.2012.		Iznos u tisućama kuna	
		2012.	2011.
I.	POSLOVNI PRIHODI	2.029.837	2.340.494
II.	POSLOVNI RASHODI	2.025.041	2.339.538
III.	FINANCIJSKI PRIHODI	35.373	37.632
IV.	FINANCIJSKI RASHODI	19.369	28.799
V.	UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA		
VI.	UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA		
VII.	IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI		
VIII.	IZVANREDNI - OSTALI RASHODI		
IX.	UKUPNI PRIHODI	2.065.210	2.378.126
X.	UKUPNI RASHODI	2.044.410	2.368.337
XI.	DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	20.800	9.789
1.	Dobit prije oporezivanja	20.800	9.789
XII.	POREZ NA DOBIT	8.979	6.642
XIII.	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	11.821	3.147
1.	Dobit razdoblja	11.821	3.147

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2012., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2012., str. 38.

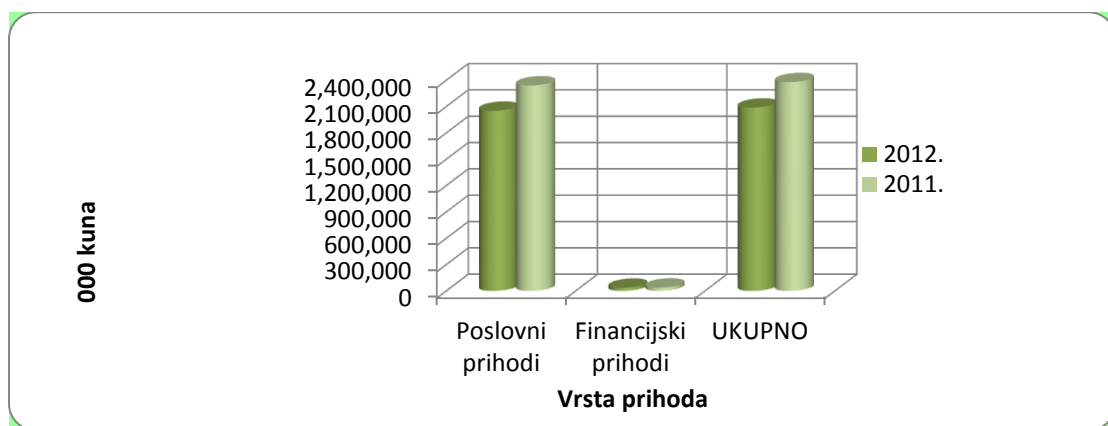
Tablica 2: **Prihodi**

OPIS	2012.	2011.	INDEKS 2012./2011.
Poslovni prihodi	2.029.837	2.340.494	87
Financijski prihodi	35.373	37.632	94
UKUPNO	2.065.210	2.378.126	87

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2012., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2012., str. 39.

U 2012. godini ostvareni su ukupni prihodi u iznosu 2.065,2 milijuna kuna i u odnosu na isto razdoblje 2011. godine manji su za 13%, a u odnosu na godišnji plan manji su za 4%. Najveći dio u ukupnim prihodima čine poslovni prihodi.

Slika 3: Pregled ukupnih prihoda

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2012., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2012., str. 39.

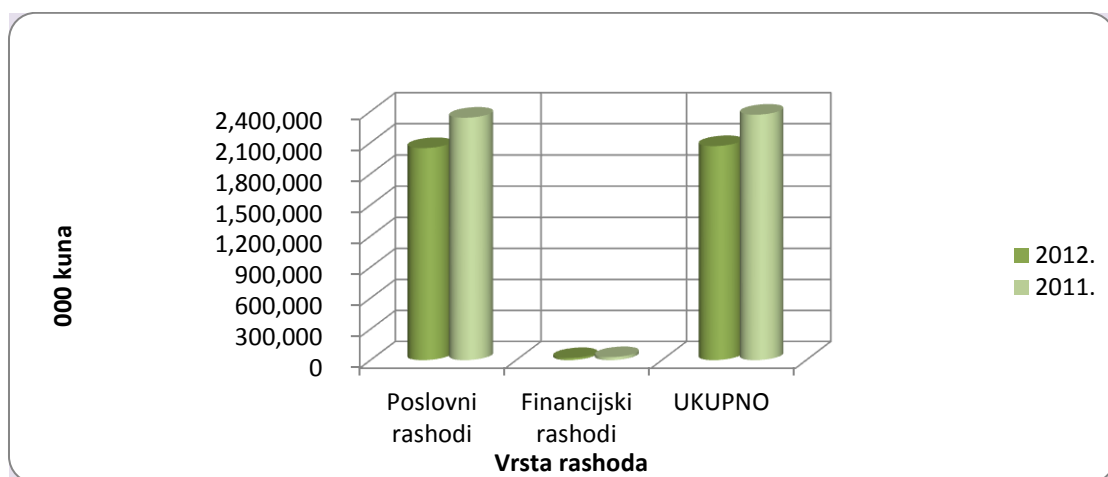
Tablica 3: Rashodi

OPIS	2012.	2011.	INDEKS 2012./2011.
Poslovni rashodi	2.025.041	2.339.538	87
Financijski rashodi	19.369	28.799	67
UKUPNO	2.044.410	2.368.337	86

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2012., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2012., str. 39.

Rashodi su ostvareni s 2.044,4 milijuna kuna. U odnosu na prošlu godinu, kada su iznosili 2.368,3 milijuna kuna, smanjeni su za 14%, a u odnosu na godišnji plan manji su za 5%.

Slika 4: Pregled ukupnih rashoda

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2012., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2012., str. 38.

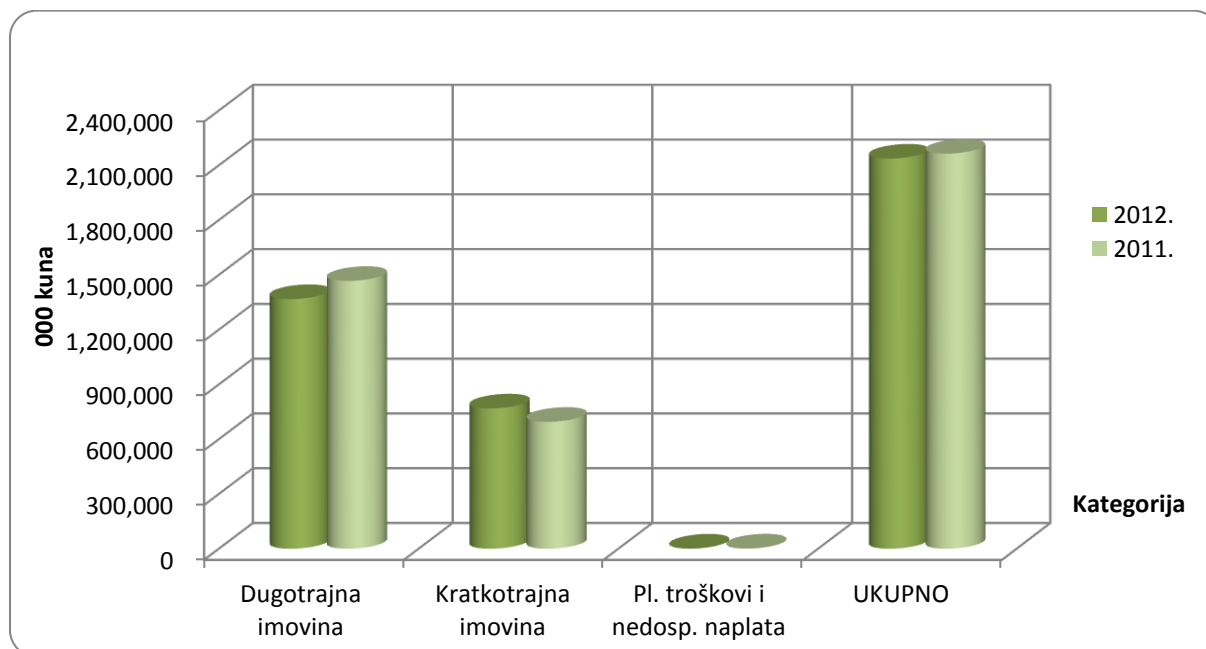
Tablica 4: **Bilanca aktiva**

BILANCA na dan 31.12.2012.

AKTIVA	Iznos u tisućama kuna	
	2012.	2011.
A POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL		
B DUGOTRAJNA IMOVINA	1.367.468	1.466.943
I. Nematerijalna imovina	40.393	30.783
II. Materijalna imovina	1.207.391	1.246.792
III. Dugotrajna financijska imovina	45.749	41.168
IV. Potraživanja 05	73.935	148.199
V. Odgođena porezna imovina		
C. KRATKOTRAJNA IMOVINA	768.357	695.057
I. Zalihe	184.299	172.518
II. Potraživanja	561.079	480.882
III. Kratkotrajna financijska imovina	5.579	7.466
IV. Novac u banci i blagajni	17.400	34.191
D. PLAĆENI TROŠKOVI BUD. RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	1.106	1.710
E UKUPNA AKTIVA	2.136.932	2.163.710
F. IZVANBILANČNI ZAPISI	33.092.074	30.860.556

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2012., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2012., str. 40.

Slika 5: **Pregled strukture aktive**

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2012., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2012., str. 40.

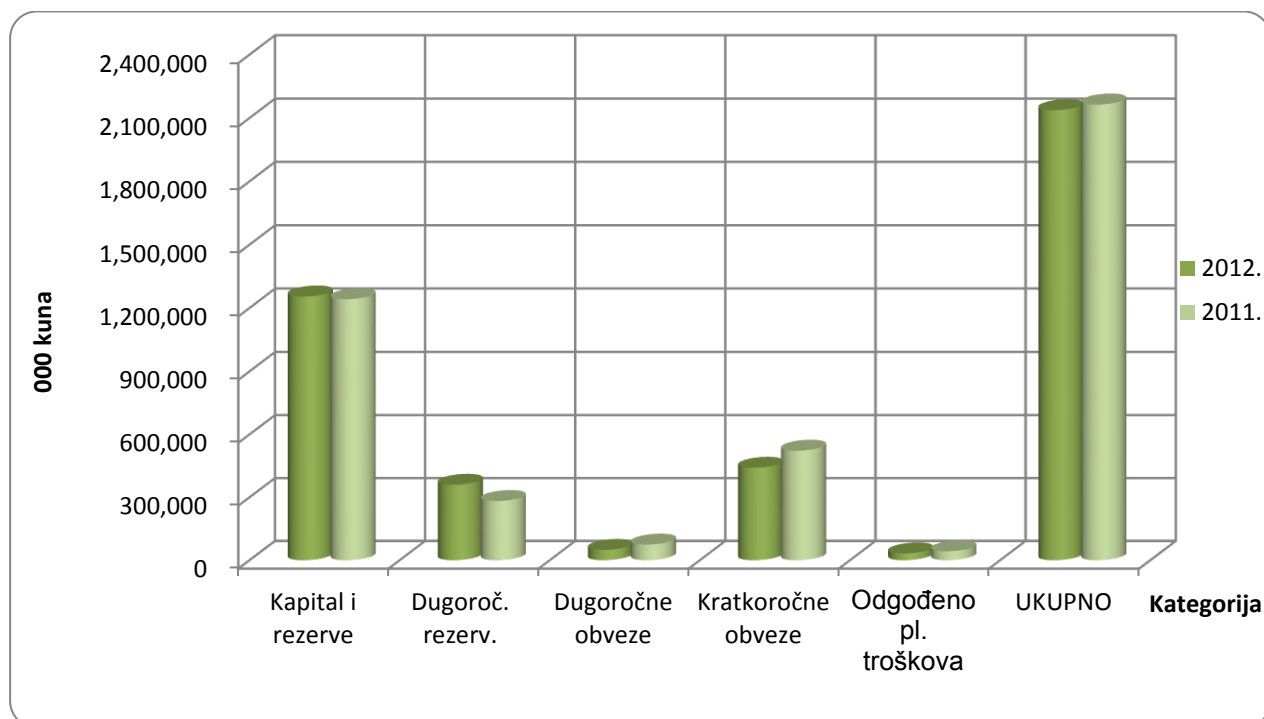
Tablica 5: **Bilanca pasiva**

BILANCA na dan 31.12.2012.

PASIVA	Iznos u tisućama kuna	
	2012.	2011.
A. KAPITAL I REZERVE	1.254.502	1.242.148
I. Temeljni (upisani) kapital	1.171.670	1.171.670
II. Kapitalne rezerve		
III. Rezerve iz dobiti	2.912	2.379
IV. Revalorizacijske rezerve		
V. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	68.098	64.951
1. Zadržana dobit	68.098	64.951
2. Preneseni gubitak		
VI. Dobit ili gubitak poslovne godine	11.821	3.147
1. Dobit poslovne godine	11.821	3.147
2. Gubitak poslovne godine		
VII. Manjinski interes		
B. REZERVIRANJA	359.792	282.260
C. DUGOROČNE OBVEZE	49.163	74.450
D. KRATKOROČNE OBVEZE	441.103	522.399
E. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠ. I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	32.372	42.453
F. UKUPNO PASIVA	2.136.932	2.163.710
G. IZVANBILANČNI ZAPISI	33.092.074	30.860.556

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2012., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2012., str. 40.

Slika 6: **Pregled strukture pasive**

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2012., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2012., str. 40.

Ukupna imovina Hrvatskih šuma d.o.o. se u 2012. godini u odnosu na isto razdoblje 2011. godine smanjila za 1%. Dugotrajna materijalna imovina obuhvaća sredstva koja poduzeće koristi u proizvodnji proizvoda, isporuci roba i usluga, te u administrativne svrhe i čiji je procijenjeni korisni vijek upotrebe duži od godine dana. Značajno su smanjene dugoročne obaveze i to za 25,3 milijuna kuna u odnosu na predhodnu godinu. Kratkoročne obveze smanjile su se za 81,3 milijuna kuna u odnosu na isto razdoblje 2011. godine. Sve poduzete mjere smanjenja troškova te štedljiva ekonomska i financijska politika kao i ostvareni rezultati poslovanja omogućuju Hrvatskim šumama d.o.o. i dalje stabilno financiranje.

U 2013. godini Hrvatske šume d.o.o. ostvarile su dobit poslovanja bolju od planirane, a dobit prije oporezivanja iznosi 102,1 milijun kuna³⁰. Na rezultate poslovanja značajno je utjecalo povećanje prihoda ali i smanjenje rashoda u odnosu na 2012. godinu. Društvo je unatoč otežanom poslovanju uslijed ekonomske krize koja još uvijek traje na kraju ostvarilo dobar poslovni rezultat. Hrvatske šume d.o.o. su i dalje ostale više nego stabilan poslovni sustav dodatno ga ojačavajući i zadržavši svoju ulogu jednog od strateški najvažnijih poduzeća u Republici Hrvatskoj.

Tablica 6: Račun dobiti i gubitka

RAČUN DOBITI I GUBITKA za razdoblje od 01.01. do 31.12.2013.		Iznos u tisućama kuna	
		2013.	2012.
I.	POSLOVNI PRIHODI	2.089.862	2.029.837
II.	POSLOVNI RASHODI	1.925.166	2.012.901
III.	FINANCIJSKI PRIHODI	29.654	35.373
IV.	FINANCIJSKI RASHODI	92.212	31.509
V.	UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA		
VI.	UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA		
VII.	IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI		
VIII.	IZVANREDNI - OSTALI RASHODI		
IX.	UKUPNI PRIHODI	2.119.516	2.065.210
X.	UKUPNI RASHODI	2.017.379	2.044.410
XI.	DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	102.137	20.800
1.	Dobit prije oporezivanja	102.137	20.800
XII.	POREZ NA DOBIT	28.039	8.979
XIII.	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	74.098	11.821
1.	Dobit razdoblja	74.098	11.821

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2013., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2013., str. 38.

³⁰ Godišnje izvješće 2013., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2013., str.38.

U ovoj poslovnoj godini ostvareni su ukupni prihodi u iznosu 2.119,5 milijuna kuna i u odnosu na isto razdoblje 2012. godine veći su za 3%, a u odnosu na godišnji plan za 1%.

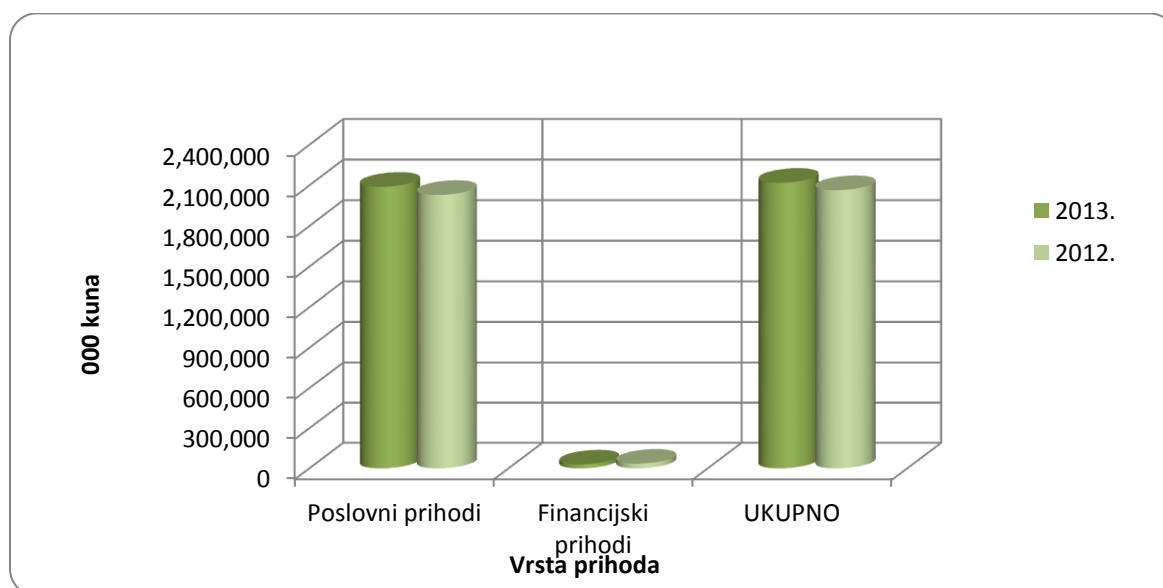
Tablica 7: **Prihodi**

OPIS	2013.	2012.	INDEKS 2013./2012.
Poslovni prihodi	2.089.862	2.029.837	103
Financijski prihodi	29.654	35.373	84
UKUPNO	2.119.516	2.065.210	103

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2013., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2013., str. 39.

U ukupnim приходima najznačajniji su poslovni prihodi koji iznose 2.089,9 milijuna kuna i koji su se povećali u odnosu na 2012. godinu za 3%³¹.

Slika 7: **Pregled ukupnih prihoda**

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2013., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2013., str. 39.

Tablica 8: **Rashodi**

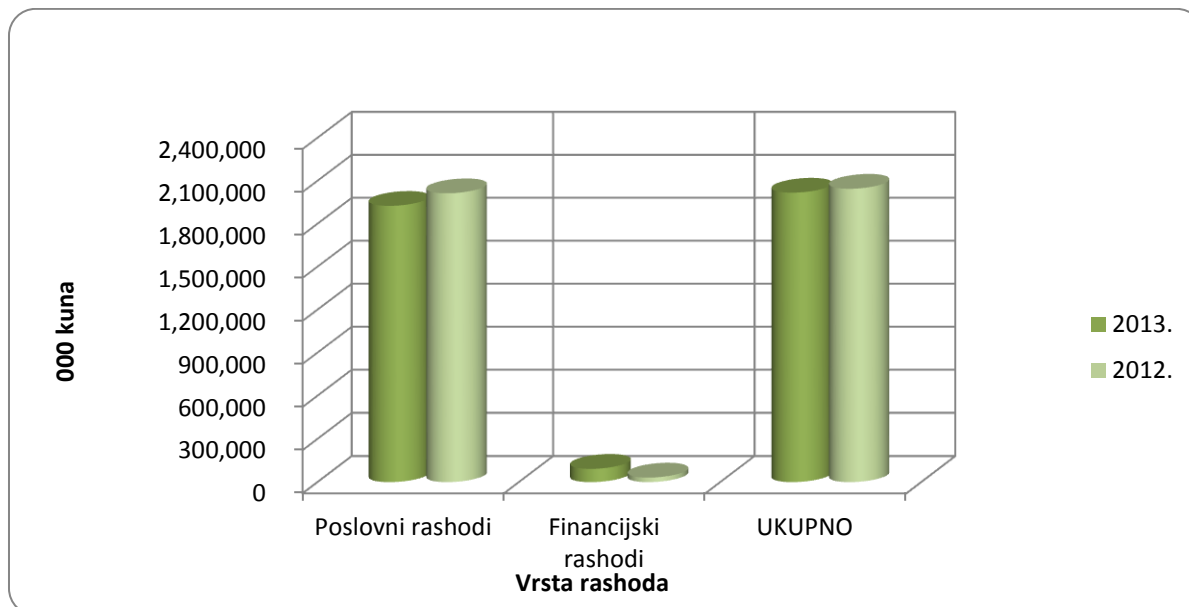
OPIS	2012.	2011.	INDEKS 2012./2011.
Poslovni rashodi	2.025.041	2.339.538	87
Financijski rashodi	19.369	28.799	67
UKUPNO	2.044.410	2.368.337	86

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2013., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2013., str. 39.

³¹ Godišnje izvješće 2013., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2013., str. 39.

Rashodi su ostvareni s 2.017,3 milijuna kuna. U odnosu na prošlu godinu kad su iznosili 2.044,4 milijuna kuna manji su za 1%, a u odnosu na godišnji plan ostvareni su u visini 98%.

Slika 8: Pregled ukupnih rashoda

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2013., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2013., str. 39.

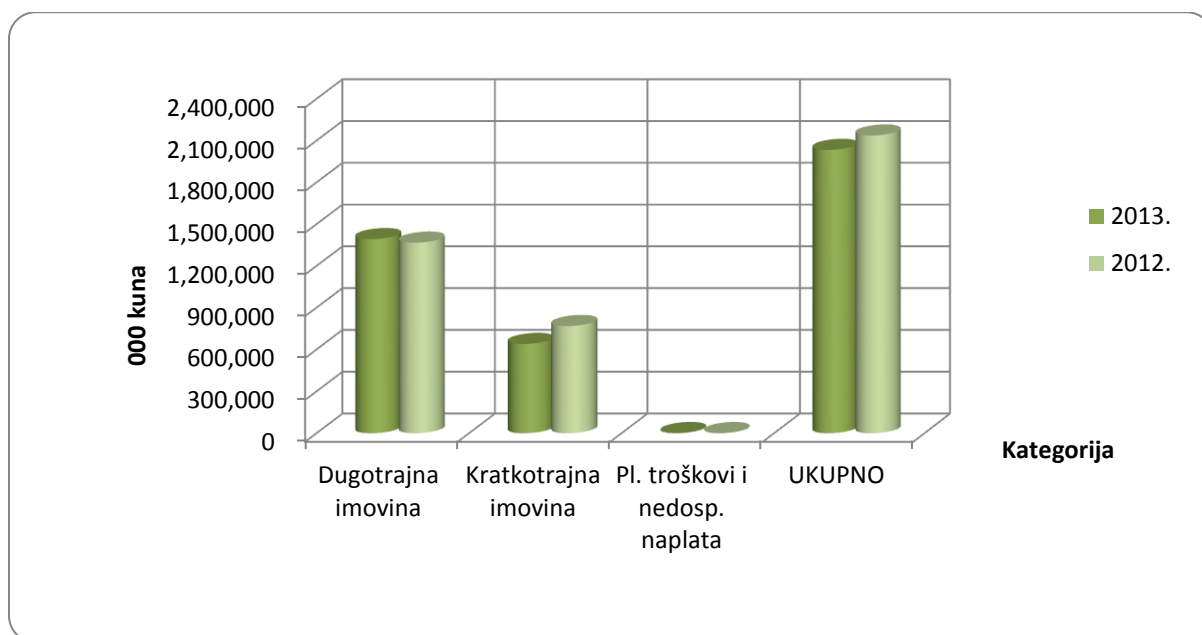
Tablica 9: Bilanca aktiva

BILANCA na dan 31.12.2013.

AKTIVA	Iznos u tisućama kuna	
	2013.	2012.
A POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL		
B DUGOTRAJNA IMOVINA	1.392.625	1.367.468
I. Nematerijalna imovina	52.330	40.393
II. Materijalna imovina	1.287.422	1.207.391
III. Dugotrajna financijska imovina	36.599	45.749
IV. Potraživanja	16.274	73.935
V. Odgođena porezna imovina		
C. KRATKOTRAJNA IMOVINA	639.824	768.357
I. Zalihe	136.407	184.299
II. Potraživanja	465.473	561.079
III. Kratkotrajna financijska imovina	23.594	5.579
IV. Novac u banci i blagajni	14.350	17.400
D. PLAĆENI TROŠKOVI BUD. RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	1.245	1.106
E UKUPNA AKTIVA	2.033.694	2.136.932
F. IZVANBILANČNI ZAPISI	38.707.665	33.092.074

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2013., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2013., str. 40.

Slika 9: Pregled sturkture aktive

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2013., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2013., str. 40.

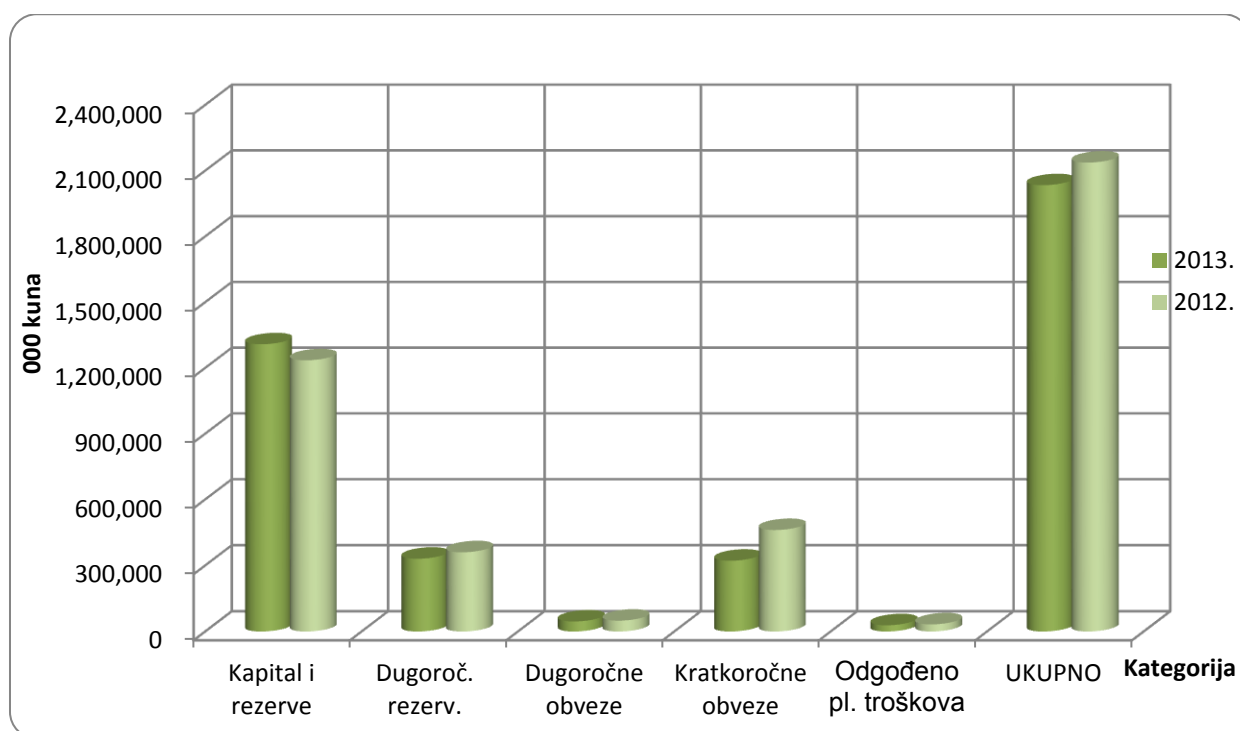
Tablica 10: Bilanca pasiva

BILANCA na dan 31.12.2013.

PASIVA	Iznos u tisućama kuna	
	2013.	2012.
A. KAPITAL I REZERVE	1.307.881	1.234.667
I. Temeljni (upisani) kapital	1.171.670	1.171.670
II. Kapitalne rezerve		
III. Rezerve iz dobiti	2.028	2.912
IV. Revalorizacijske rezerve		
V. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	60.084	48.263
1. Zadržana dobit	60.084	48.263
2. Preneseni gubitak		
VI. Dobit ili gubitak poslovne godine	74.098	11.821
1. Dobit poslovne godine	74.098	11.821
2. Gubitak poslovne godine		
VII. Manjinski interes		
B. REZERVIRANJA	330.634	359.792
C. DUGOROČNE OBVEZE	45.374	49.163
D. KRATKOROČNE OBVEZE	321.450	460.938
E. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠ. I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	28.355	32.372
F. UKUPNO PASIVA	2.033.694	2.136.932
G. IZVANBILANČNI ZAPISI	38.707.665	33.092.074

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2013., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2013., str. 40.

Slika 10: Pregled strukture pasive

Izvor: Godišnje financijsko izvješće 2013., Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, 2013., str. 40.

Ukupna imovina Društva (aktiva) se u 2013. godini u odnosu na isto razdoblje 2012. godine smanjila za 5%. Dugotrajna materijalna imovina obuhvaća sredstva koja društvo koristi u proizvodnji proizvoda, isporuci roba i usluga te u administrativne svrhe i čiji je procjenjeni korisni vijek upotrebe duži od godine dana i čiji je iznos sukladan Zakonu o porezu na dobit. Pokazatelji likvidnosti mjere sposobnost društva da pravodobno podmiri svoje dospjele kratkoročne obveze. Odražavaju odnose između dijelova ili cijelina kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza. U 2013. godini nastavljena je konzervativna i štedljiva ekonomska i finacijska politika što omogućuje Hrvatskim šumama d.o.o. i nadalje stabilno financiranje, a što je jasno vidljivo i na ostvarenim poslovnim rezultatima. Poduzete su sve mjere za unapređenje poslovanja i reorganizacije u smislu povećanja učinkovitosti i konsolidacije tako da se poduzeće bavi osnovnom djelatnosti i onim djelatnostima koji pomažu osnovnoj.

5.4. Prijava poreza na dobit za 2012. i 2013. godinu

Prijava poreza na dobit (Obrazac PD) za 2012/13. godinu Hrvatske šume d.o.o. predale su do 30. travnja 2012/13. godine budući se poslovna godina poklapa s kalendarskom godinom. Prijava poreza na dobit predana je u jednom primjerku u nadležnu ispostavu Porezne uprave, područni ured Zagreb, ispostava Zagreb - za velike porezne obveze. Bilancu i Račun dobiti i gubitka dostavljeno je Poreznoj upravi.

Popunjavanje Obrasca PD za 2012. godinu

Obrazac PD je propisan Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dobit (NN 146/12), a popunjava se u skladu s RRiF br. 2/13³².

Na prvoj strani u Obrazac PD upisuju se: podaci o poreznom obvezniku, osobni identifikacijski broj (OIB), adresa, broj računa, djelatnost, broj zaposlenih na osnovu stvarnih sati rada, ime osoba odgovornih za sastavljanje prijave - poreznog obveznika, porezno razdoblje, nadležna ispostava Porezne uprave, nadnevak i potpis osobe koja je prijavu primila.

³² RRiF br. 2/13., str. 1.

POREZNA UPRAVA

Područni ured:

ZAGREB

Ispostava:

Zagreb-za velike porezne obvezn.

PRIJAVA POREZA NA DOBIT

za razdoblje od

01.01.2012.

do

31.12.2012.

(dan, mjesec, godina)

(dan, mjesec, godina)

Podaci o poreznom obvezniku

Naziv/ime i prezime poreznog obveznika		
HRVATSKE ŠUME društvo s ograničenom odgovornošću		69693144506
		OIB
Adresa sjedišta:	ZAGREB	
Naselje:		
Ulica i kućni broj:	LJUDEVITA FARKAŠA VUKOTINOVIĆA 2	
Računi kod banaka (naziv i sjedište):	2340009-1100100360	
Privredna banka Zagreb, Račkog 6, Zagreb		
Šifra djelatnosti i naziv djelatnosti:	0210	
Uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu povezane s njime		

Broj zaposlenih na osnovi stvarnih sati rada (cijeli broj) na kraju poreznog razdoblja:	8465
---	------

Potvrda primitka prijave
(popunjava Porezna uprava)

(nadnevak)

M.P.

(potpis)

UTVRĐIVANJE POREZNE OSNOVICE I POREZNE OBVEZE

u kunama i lipama

R. br.	Opis	Svota
I. DOBIT/GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA		
1.	UKUPNI PRIHODI	2.087.342.861,21
2.	UKUPNI RASHODI	2.066.542.696,23
3.	DOBIT (r. br. 1. - r. br. 2.)	20.800.164,98
4.	GUBITAK (r. br. 2. - r. br. 1.)	0,00
II. POVEĆANJE DOBITI/SMANJENJE GUBITKA		
5.	Amortizacija (čl. 12. st. 13., 16., 17., 18. i 19. Zakona)	366.472,28
6.	70% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona)	1.826.757,93
7.	30% troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)	16.191.133,47
8.	Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)	66.252,36
9.	Rashodi utvrđeni u postupku nadzora (čl. 7. Zakona)	
10.	Troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja (čl. 7. st. 1. t. 6. Zakona)	
11.	Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)	1.147.443,06
12.	Zatezne kamate između povezanih osoba (čl. 7. st. 1. t. 8. Zakona)	
13.	Povlastice i drugi oblici imovinskih koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)	
14.	Rashodi darovanja iznad propisanih svota (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)	
15.	Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)	
16.	Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)	
17.	Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)	
18.	Amortizacija iznad propisanih stopa (čl. 12. st. 5. i 6. Zakona)	
19.	Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	
20.	Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)	991.025,49
21.	Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)	
22.	Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10. Zakona)	
23.	Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)	4.700.005,09
24.	Povećanje porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona) i ostala povećanja	30.586,44
25.	Povećanje dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti (čl. 17. st. 5., 6. i 7. Zakona, čl. 6. st. 7. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)	
26.	UKUPNA POVEĆANJA DOBITI/SMANJENJA GUBITKA (red. br. 5. do 25.)	25.319.676,12

III. SMANJENJE DOBITI/POVEĆANJE GUBITKA		
27.	Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)	
28.	Reinvestirana dobit (čl. 6. st. 1. t. 6. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)	
29.	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)	163.635,34
30.	Nerealizirani dobiti i ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6 st. 1. t. 2. i st. 2. Zakona)	377.020,46
31.	Smanjenje dobiti za ostale prihode	
32.	Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	
33.	Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)	
34.	Ukupni iznos državnih potpora čl. 6. st. 1. t. 5. Zakona (r. br. 34.1. do r. br. 34.2.)	683.996,90
34.1.	Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)	683.996,90
34.2.	Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl. 15. Pravilnika)	
35.	UKUPNA SMANJENJA DOBITI/POVEĆANJA GUBITKA (r. br. 27. do 34.)	1.224.652,70
IV. POREZNA OSNOVICA		
36.	Dobit/gubitak nakon povećanja i smanjena (r. br. 3. + r. br. 26. - r. br. 35.) ili (r. br. 4. - r. br. 26. + r. br. 35.)	44.895.188,40
37.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	
38.	Porezna osnovica (r. br. 36. - r. br. 37.)	44.895.188,40
V. POREZNI GUBITAK		
39.	Dobit/gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. - r. br. 35.) ili (r. br. 4. - r. br. 26. + r. br. 35.)	
40.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	
41.	Porezni gubitak za prijenos (r. br. 39. - r. br. 40.)	
VI. POREZNA OBVEZA		
42.	Porezna osnovica (r. br. 38.)	44.895.188,40
43.	Porezna stopa (čl. 28. Zakona)	20,00%
44.	Porezna obveza (r. br. 42. x r. br. 43.)	8.979.037,68
VII. POREZNE OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI		
45.	Olakšice i oslobođenja za područje posebne državne skrbi, čl. 6. st. 1. t. 5. Zakona (r. br. 45.1. + r. br. 45.2. + r. br. 45.3.)	
45.1.	Oslobođenja za područje prve skupine (čl. 42. Pravilnika)	
45.2.	Olakšice za područje druge skupine (čl. 42. Pravilnika)	
45.3.	Olakšice za područje treće skupine (čl. 42. Pravilnika)	
46.	Oslobođenja na području Grada Vukovara (čl. 42. Pravilnika)	

47.	Olakšice na brdsko-planinskim područjima (čl. 42. Pravilnika)	
48.	Olakšice i oslobođenja za porezne obveznike u slobodnim zonama (r. br. 48.1. + r. br. 48.2. + r. br. 48.3.)	
48.1.	Iznos olakšice za korisnike slobodne zone (čl. 43. Pravilnika)	
48.2.	Olakšice za korisnike slobodne zone (čl. 43. Pravilnika)	
48.3.	Olakšice za korisnike slobodne zone (čl. 43. Pravilnika)	
49.	Olakšice prema čl. 8. i 9. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja i čl. 43a. st. 1. Pravilnika (r. br. 49.1. + r. br. 49.2. + r. br. 49.3. + r. br. 49.4.)	
49.1.	Iznos olakšice za mikropoduzetnike uz primjenu umanjene stope za 50%	
49.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%	
49.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 75%	
49.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%	
50.	Olakšice prema čl. 27. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja i čl. 43a. st. 2. Pravilnika (r. br. 50.1. + r. br. 50.2. + r. br. 50.3. + r. br. 50.4.)	
50.1.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50% i/ili stope 10%	
50.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 65% i/ili stope 7%	
50.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 85% i/ili stope 3%	
50.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100% i/ili stope 0%	
51.	Ukupni iznos poticanja investicija (r. br. 49. + r. br. 50.)	
52	Ukupno iznos olakšica, oslobođenja i poticaja (r. br. 45. + r. br. 46. + r. br. 47. + r. br. 48. + r. br. 51.)	
VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA		
53.	Porezna obveza (r. br. 44. - r. br. 52.)	8.979.037,68
54.	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)	
55.	Porezna obveza (r. br. 53. - r. br. 54.)	8.979.037,68
56.	Uplaćeni predujmovi	7.927.669,89
57.	Razlika za uplatu (r. br. 55. - r. br. 56.)	1.051.367,79
58.	Razlika za povrat (r. br. 56. - r. br. 55.)	
59.	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (r. br. 53. / broj mjeseci poslovanja u poreznom razdoblju za koje se podnosi ova prijava)	12 ▼ 748.253,14

ZA ISTINITOST I VJERODOSTOJNOST PODATAKA JAMČIM VLASTITIM POTPISOM

NADNEVAK: _____

(Porezni obveznik/opunomoćenik/ovlašteni porezni savjetnik)

Ova je tiskanica sastavljena na temelju Pravilnika o porezu na dobit (Nar. nov., br. 90/05., 133/07., 156/08., 146/09. i 123/10.) RRiF-plus, 10000 Zagreb, Vlaška 68, tel.: 01/4699-760, faks: 01/4699-766.

www.rrif.hr rrif@rrif.hr

POREZNA UPRAVA

Područni ured:

ZAGREB

Ispostava:

Zagreb-za velike porezne obvez.

PRIJAVA POREZA NA DOBIT

za razdoblje od

01.01.2013.

do

31.12.2013.

(dan, mjesec, godina)

(dan, mjesec, godina)

Podaci o poreznom obvezniku

Naziv/ime i prezime poreznog obveznika		Osobni identifikacijski broj
HRVATSKE ŠUME društvo s ograničenom odgovornošću		69693144506
Adresa sjedišta:	ZAGREB	
Naselje:		
Ulica i kućni broj:	LJUDEVITA FARKAŠA VUKOTINOVIĆA 2	
Računi kod banaka (naziv i sjedište):	HR46 2340 0091 1001 0036 0	
PRIVREDNA BANKA ZAGREB, RAČKOG 6, ZAGREB		
Šifra djelatnosti i naziv djelatnosti:	O210	
UZGOJ ŠUMA I OSTALE DJELATNOSTI U ŠUMARSTVU POVEZANE S NJIME		

Broj zaposlenih na osnovi stvarnih sati rada (cijeli broj) na kraju poreznog razdoblja:	8123
---	------

Potvrda primitka prijave
(popunjava Porezna uprava)

(nadnevak)

M.P.

(potpis)

UTVRĐIVANJE POREZNE OSNOVICE I POREZNE OBVEZE

u kunama i lipama

R. br.	Opis	Iznos
I. DOBIT/GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA		
1.	UKUPNI PRIHODI	2.119.515.674,03
2.	UKUPNI RASHODI	2.017.378.617,39
3.	DOBIT (r. br. 1. - r. br. 2.)	102.137.056,64
4.	GUBITAK (r. br. 2. - r. br. 1.)	0,00
II. POVEĆANJE DOBITI/SMANJENJE GUBITKA		
5.	Amortizacija (čl. 12. st. 13., 16., 17., 18. i 19. Zakona)	627.633,04
6.	70% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona)	1.292.011,05
7.	30% troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)	13.769.109,37
8.	Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)	168.584,72
9.	Rashodi utvrđeni u postupku nadzora (čl. 7. Zakona)	
10.	Troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja (čl. 7. st. 1. t. 6. Zakona)	
11.	Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)	1.163.006,89
12.	Zatezne kamate između povezanih osoba (čl. 7. st. 1. t. 8. Zakona)	
13.	Povlastice i drugi oblici imovinskih koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)	
14.	Rashodi darovanja iznad propisanih svota (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)	
15.	Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)	
16.	Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)	
17.	Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)	6.420.003,62
18.	Amortizacija iznad propisanih stopa (čl. 12. st. 5. i 6. Zakona)	
19.	Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	
20.	Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)	7.771.911,92
21.	Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)	200.996,10
22.	Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10. Zakona)	
23.	Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)	14.265.383,62
24.	Povećanje porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona) i ostala povećanja	23.837,09
25.	Povećanje dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti (čl. 17. st. 5., 6. i 7. Zakona, čl. 6. st. 7. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)	
26.	UKUPNA POVEĆANJA DOBITI/SMANJENJA GUBITKA (red. br. 5. do 25.)	45.702.477,43

III. SMANJENJE DOBITI/POVEĆANJE GUBITKA		
27.	Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)	
28.	Reinvestirana dobit (čl. 6. st. 1. t. 6. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)	
29.	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)	153.925,84
30.	Nerealizirani dobiti i ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6 st. 1. t. 2. i st. 2. Zakona)	599.390,05
31.	Smanjenje dobiti za ostale prihode	4.700.005,09
32.	Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	
33.	Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)	
34.	Ukupni iznos državnih potpora čl. 6. st. 1. t. 5. Zakona (r. br. 34.1. do r. br. 34.2.)	918.711,71
34.1.	Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)	918.711,71
34.2.	Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl. 15. Pravilnika)	
35.	UKUPNA SMANJENJA DOBITI/POVEĆANJA GUBITKA (r. br. 27. do 34.)	6.372.032,69
IV. POREZNA OSNOVICA		
36.	Dobit/gubitak nakon povećanja i smanjena (r. br. 3. + r. br. 26. - r. br. 35.) ili (r. br. 4. - r. br. 26. + r. br. 35.)	141.467.501,38
37.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	
38.	Porezna osnovica (r. br. 36. - r. br. 37.)	141.467.501,38
V. POREZNI GUBITAK		
39.	Dobit/gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. - r. br. 35.) ili (r. br. 4. - r. br. 26. + r. br. 35.)	
40.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	
41.	Porezni gubitak za prijenos (r. br. 39. - r. br. 40.)	
VI. POREZNA OBVEZA		
42.	Porezna osnovica (r. br. 38.)	141.467.501,38
43.	Porezna stopa (čl. 28. Zakona)	20,00%
44.	Porezna obveza (r. br. 42. x r. br. 43.)	28.293.500,28
VII. POREZNE OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI		
45.	Olakšice i oslobođenja za područje posebne državne skrbi, čl. 6. st. 1. t. 5. Zakona (r. br. 45.1. + r. br. 45.2. + r. br. 45.3.)	
45.1.	Oslobođenja za područje prve skupine (čl. 42. Pravilnika)	
45.2.	Olakšice za područje druge skupine (čl. 42. Pravilnika)	
45.3.	Olakšice za područje treće skupine (čl. 42. Pravilnika)	
46.	Oslobođenja na području Grada Vukovara (čl. 42. Pravilnika)	

47.	Olakšice na brdsko-planinskim područjima (čl. 42. Pravilnika)	
48.	Olakšice i oslobođenja za porezne obveznike u slobodnim zonama (r.br. 48.1 + r. br. 48.2 + r.br. 48.3)	
48.1.	Iznos olakšice za korisnike slobodne zone (čl. 43. Pravilnika)	
48.2.	Olakšice za korisnike slobodne zone (čl. 43. Pravilnika)	
48.3.	Olakšice za korisnike slobodne zone (čl. 43. Pravilnika)	
49.	Olakšice prema čl. 8 i 9. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja i čl. 43a. st. 1. Pravilnika (r. br. 49.1. + r. br. 49.2. + r. br. 49.3. + r. br. 49.4.)	
49.1.	Iznos olakšice za mikropoduzetnike uz primjenu umanjene stope za 50%	
49.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%	
49.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 75%	
49.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%	
50.	Olakšice prema čl. 27. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja i čl. 43a. st. 2. Pravilnika (r. br. 50.1. + r. br. 50.2. + r. br. 50.3. + r. br. 50.4.)	
50.1.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50% i/ili stope 10%	
50.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 65% i/ili stope 7%	
50.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 85% i/ili stope 3%	
50.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100% i/ili stope 0%	
51.	Ukupni iznos poticanja investicija (r. br. 49. + r. br. 50.)	
52	Ukupno iznos olakšica, oslobođenja i poticaja (r. br. 45. + r. br. 46. + r. br. 47. + r. br. 48. + r. br. 51.)	
VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA		
53.	Porezna obveza (r. br. 44. - r. br. 52.)	28.293.500,28
54.	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)	
55.	Porezna obveza (r. br. 53. - r. br. 54.)	28.293.500,28
56.	Uplaćeni predujmovi	11.916.472,66
57.	Razlika za uplatu (r. br. 55. - r. br. 56.)	16.377.027,62
58.	Razlika za povrat (r. br. 56. - r. br. 55.)	
59.	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika (r. br. 53. / broj mjeseci poslovanja u poreznom razdoblju za koje se podnosi ova prijava)	12 ▼ 2.357.791,69

ZA ISTINITOST I VJERODOSTOJNOST PODATAKA JAMČIM VLASTITIM POTPISOM

NADNEVAK: _____

(Porezni obveznik/opunomoćenik/ovlašteni porezni savjetnik)

I. Dobit / gubitak iz računa dobiti i gubitka

Redni br. 1.: Ukupni prihodi

Iskazuju se ukupni prihodi iz računa dobiti i gubitka. Ukupni prihodi sastoje se od: poslovnih prihoda (prihodi od prodaje i ostali poslovni prihodi) i financijski prihodi (kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim i nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama, te ostali financijski prihodi).

Redni br. 2.: Ukupni rashodi

Iskazuju se ukupni rashodi iz računa dobiti i gubitka. Ukupni rashodi sastoje se od: poslovnih rashoda (promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda, materijalni troškovi, troškovi osoblja, amortizacija, ostali troškovi, vrijednosno usklađivanje, rezerviranja i ostali poslovni prihodi) i financijski rashodi (kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim i nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama).

Redni br. 3.: Dobit

Budući da su prihodi veći od rashoda (redni broj 1 veći od rednog broja 2) iskazana je dobit.

II. Povećanje dobiti / smanjenje gubitka

Redni broj 5.: Amortizacija iznad propisanog iznosa

Amortizacija iznad propisanog iznosa odnosi se za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz, priznaje se do 400.000,00 kuna troška nabave po jednom sredstvu. Ako je trošak nabave iznad 400.000,00 kuna porezna osnovica povećava se za iznos porezno nepriznate amortizacije s pripadajućim PDV-om po jednom sredstvu. Porezna osnovica se povećava za trošak amortizacije i druga sredstva za osobni prijevoz koja su nabavljena poslije 1. 1. 2005. godine.

Redni broj 6.: 70% troškova reprezentacije

Različita su knjiženja za nastale troškove reprezentacije. Do 29. 2. 2012. Društvo je odbilo 30% iskazanog PDV-a na ulaznom računu za reprezentaciju, a od 1. 3. 2012. za nastale troškove reprezentacije pretporezi nisu odbiti u cijelosti.

Redni broj 7.: 30% troškova za osobni prijevoz

Nepriзнati trošak je 30% od ukupnih troškova vozila za osobni prijevoz a to su: gorivo i ulje, održavanja i popravka, registracije, amortizacije i drugih, osim troškova osiguranja, kamata, naknada i pristojbi, koje se prema posebnim propisima plaćaju pri registraciji. Za vozila nabavljena u razdoblju od 1. 1. 2010. do 29. 2. 2012. nepriзнato je 30% troška goriva i PDV-a.

Primjer: dobiven je R-1 račun 15. 2. 2012. godine za kupljeno gorivo u iznosu 123,00 kn (od toga 23,00 je PDV). Priзнati trošak je 70,00 kn (70% od 100,00 kn trošak goriva) i 16,10 kn (70% od 23,00 kn PDV-a), a nepriзнati je 30,00 kn (30% od 100,00 kn trošak goriva) i nepriзнati je 6,90 kn (30% od 23,00 kn PDV-a).

Za vozila nabavljena nakon 1. 3. 2012. nepriзнati trošak je 30% od troška goriva (trošak goriva je zajedno s PDV-om).

Redni broj 8.: Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore

Iskazani su inventurni manjkovi (zajedno s PDV-om) koji su porezno nepriзнati. To su manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore (odnosno Hrvatske obrtničke komore) a za koje je donesena odluka da se za nastale manjkove ne može teretiti odgovorna osoba.

Redni broj 11.: Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe

To su kazne što ih plaća društvo za prometne prekršaje, koje počine radnici Društva, a izriču ih mjerodavna sudska i upravna tijela. Društvo je za svotu plaćenih kazni za počinjene prometne prekršaje u poreznom razdoblju obvezno uvećati osnovicu poreza na dobit.

Redni broj 20.: Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja

Potraživanja za isporučenu robu i usluge zastarjevaju u najvećem broju slučajeva za 3 godine. Iznos tako vrijednosno usklađenih potraživanja u narednim razdobljima povećava osnovicu poreza na dobit ako do trenutka zastare navedena potraživanja ne budu utužena. Porezno se priznaje otpis potraživanja koja u pojedinom poreznom razdoblju ne prelaze 5.000,00 kuna po pojedinom dužniku koji nije fizička osoba. Porezno su priznata dva ili više računa koja iznose do 5.000,00 kuna. Za potraživanja od kupca za kojeg je zastupila zastara a nisu utužena ili nije poduzeta druga radnja za naplatu duga ili je potraživanje je dospjelo iza 1. studenog 2012. porezno su nepriзнati rashodi te se upisuju u Obrazac PD.

Redni broj 23.: Troškovi rezerviranja

Postoje dvije vrste rezerviranja – rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima. Odnose se za pokrenute sudske sporove protiv Društva do petnaestog dana prije dana podnošenja porezne prijave. Visina utužene svote uvećana je za pripadajuće troškove spora. Drugi slučaj je rezerviranja za otpremnine. Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade porezno se priznaju prema utvrđenom planu za sljedeće porezno razdoblje. Što znači da se u porezno priznat rashod ne mogu rezervirati sredstva za nekoliko budućih razdoblja. (Npr.: u 2012. godini rezervirana su sredstva u iznosu od 4.700.005,09 kn za jubilarne nagrade i planirane otpremnine u 2013. godini).

Redni broj 24.: Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode i ostala povećanja

Upisuju se rashodi koji nisu izravno u svezi s ostvarivanjem dobiti i druge svote povećanja, koje nisu bile uključene u poreznu osnovicu u prethodnim poreznim razdobljima. Iskazuju se rashodi za koje ne postoje vjerodostojne isprave. Npr.: kada poduzeće daruje određenoj osobi, koja nije zaposlenik društva neki iznos kao određenu pomoć i na to je obračunao porez na dohodak, prirez i eventualne obvezne doprinose. Cjelokupni taj iznos drugog dohotka je porezno nepriznat jer nije izravno s ostvarivanjem dobiti društva.

Redni broj 26.: Ukupna povećanja dobiti/ smanjenja gubitaka (red.br.5. do 25.)

Na ovoj poziciji iskazan je zbroj od rednog broja 5. do rednog broja 25.

III. Smanjenje dobiti / povećanje gubitka

Redni broj 29.: Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja

Iskazani su prihodi koji su ostvareni u 2012. godini, naplatom otpisanih potraživanja koja nisu bila porezno priznati rashod u prethodnim poreznim razdobljima.

Redni broj 30.: Nerealizirani dobici i ostali rashodi ranijih razdoblja

Iskazani su rashodi koji nisu porezno priznati u prethodnim godinama, a za koje su u 2012. godini ispunjeni uvjeti za njihovo priznanje.

Redni broj 34.1.: Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu

Za opće obrazovanje i izobrazbu radnika obračun poreza na dobit umanjena je do 50% opravdanih troškova obrazovanja (troškovi školarine, prisustvovanje seminarima, tečajevima, kongresima, troškovi specijalizacije, stručna literatura, troškovi prijevoza, dnevnice i dr.)

Redni broj 35.: Ukupna smanjenja dobiti/povećanja gubitka (red.br.27. do 34.)

Na ovoj poziciji iskazan je zbroj od rednog broja 27 do rednog broja 34.

IV. Porezna osnovica

Redni broj 36.: Dobit/gubitak nakon povećanja i smanjenja

Budući je iskazana dobit ovaj redni broj popunjava se na sljedeći način: red.br. 36= red.br. 3 + red.br. 26. – red. br. 35.

Primjer:

Red.br. 3 Dobit	20.800.164,98
Red.br. 26 Ukupno povećanje dobiti	25.319.676,12
<u>Red.br. 35 Ukupno smanjenje dobiti</u>	<u>1.224.652,70</u>
Red. br. 36 Dobit nakon povećanja i smanjenja	44.895.188,40

U 2012. godini Hrvatske šume d.o.o. ostvarile su dobit prije oporezivanja 20.800.164,98 kn. Iskazana dobit nakon povećanja i smanjenja dobiti jednaka je poreznoj osnovici i iznosi ukupno 44.895.188,40 kn, što je za 115% ili 1,15 puta porezna osnovica veća u odnosu na dobit.

Redni broj 38.: Porezna osnovica (red. br. 36. - red. br. 37.)

Budući da nema podataka u rubrici 37. porezna osnovica je jednaka dobiti nakon povećanja i smanjenja.

V. Porezni gubitak

VI. Porezna obveza

Redni broj 42.: Porezna osnovica

Na ovom rednom broju iskazuje se podatak sa rednog broja 38.

Redni broj 43.: Porezna stopa

Upisuje se porezna stopa od 20%.

Redni broj 44.: Porezna obveza

Na ovom rednom broju izračunava se na način da se redni broj 42. pomnoži s rednim brojem 43.

VII. Porezne olakšice, oslobođenja i poticaji

Porezni obveznik ne može iskoristiti porezne olakšice, oslobođenja i poticaje, te navedene rubrike nisu popunjene.

VIII. Porezna obveza nakon odbitka olakšica, oslobođenja i poticaja

Redni broj 53.: Porezna obveza

Na ovom broju od rednog broja 44. oduzima se redni broj 52., koji u ovom slučaju u Obrascu PD nije iskazan.

Redni broj 55.: Porezna obveza

Na ovom broju od rednog broja 53. oduzima se redni broj 54., koji u ovom slučaju u Obrascu PD nije iskazan, te porezna obveza ostaje ista.

Redni broj 56.: Uplaćeni predujmovi

Na ovom rednom broju iskazan je iznos uplaćenih predujmova do 5. veljače 2013. godine koji se odnose na predhodnu godinu.

Redni broj 57.: Razlika za uplatu (red. br. 55.- red. br. 56.)

Ovaj se redni broj popunjava ako je redni broj 55. veći od rednog broja 56.

Redni broj 59.: Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje r. br. 53 / broj mjeseci poslovanja u poreznom razdoblju za koje se podnosi prijava

Predujam poreza na dobit za 2013. godinu utvrđen je na način da se obveza poreza na dobit iskazana na rednom broju 53. podijeli s brojem mjeseci poslovanja u 2012. godini. Društvo nije dužno uplaćivati razliku predujmova za razdoblje od siječnja do ožujka 2013. godine.

Popunjavanje Obrasca PD za 2013. godinu

Propisan je novi način izračuna predujma poreza na dobitak za 2014. godinu. To je razlog što prijavu poreza na dobitak za 2013. godinu treba sastaviti na novom Obrascu PD, a izmjena se odnosi na redni broj 59. Obrasca.³³

I. Dobit/ gubitak iz računa dobiti i gubitka

Redni br. 1.: Ukupni prihodi

Iskazuju se ukupni prihodi iz računa dobiti i gubitka. Ukupni prihodi sastoje se od: poslovnih prihoda (prihodi od prodaje i ostali poslovni prihodi) i financijski prihodi (kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim i nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama, te ostali financijski prihodi).

Redni br. 2.: Ukupni rashodi

Iskazuju se ukupni rashodi iz računa dobiti i gubitka. Ukupni rashodi sastoje se od: poslovnih rashoda (promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda, materijalni troškovi, troškovi osoblja, amortizacija, ostali troškovi, vrijednosno usklađivanje, rezerviranja i ostali poslovni prihodi) i financijski rashodi (kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim i nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama).

Redni br. 3.: Dobit

Budući da su prihodi veći od rashoda (redni broj 1. veći od rednog broja 2.) iskazana je dobit.

II. Povećanje dobiti/smanjenje gubitka

Redni broj 5.: Amortizacija

Svota amortizacije iznad propisane svote sukladno čl. 12 st. 13. Zakona, odnosno amortizacija obračunava na nabavnu vrijednost osobnih automobila i drugih sredstava koja prelazi 400.000,00 kn s pripadajućim PDV-om po jednom sredstvu. Trošak amortizacije obračunan na vrijednost koja prelazi 400.000,00 kn uvećan za pripadajući PDV porezno je nepriznati trošak, neovisno obračunava li se na temelju njega plaća u naravi. Navedeno se odnosi samo

³³ RRif br.2/14 str. 21.

na prijevozna sredstva nabavljena poslije 2005. godine. Ova odredba ne odnosi se na prijevozna sredstva koja služe za registriranu djelatnost.

Redni broj 6.: 70% troškova reprezentacije

Unosi se 70% reprezentacije (s pripadajućim PDV-om) kao trajno porezno nepriznati rashod. Pod reprezentacijom se podrazumjevaju troškovi nastali u vezi s ugošćivanjem i darovanjem poslovnih partnera. Na ovom rednom broju unosi se i trošak vlastitih proizvoda robe i usluga darovanih u cilju reprezentacije.

Redni broj 7.: 30% troškova za osobni prijevoz

Unosi se 30% troška goriva s pripadajućim PDV-om i ostali troškovi u vezi s osobnim automobilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz kao što su plovila, skuteri i motorbicikli.

Redni broj 8.: Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom HGK-a, odnosno HOK-a

Na ovaj redni broj unosi se prekomjerni manjak uvećan za pripadajući PDV.

Redni broj 11.: Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe

Unose se kazne koje je Društvu izrekla mjerodavna upravna i sudska tijela (prometni prekršaji i druge kazne za privredne prijestupe). Ako je kazna za odgovornu osobu plaćena na teret Društva, tada ova svota u pravilu predstavlja neto dohodak i treba ga preračunati na bruto svotu.

Redni broj 17.: Rashodi od nerealiziranih gubitaka

Iskazuju se rashodi od vrijednosnih usklađenih dionica i udjela (nerealizirani gubitci) ako su bili knjiženi na trošku i uključeni u rashode u računu dobitka i gubitka za 2013. godinu. Riječ je o privremenoj razlici tj. privremeno porezno nepriznatom rashodu jer ovi će se rashodi priznati u razdoblju u kojemu će ova financijska imovina biti prodana. Gubici od vrijednosnog usklađenja vlastitih dionica porezno se ne priznaju.

Redni broj 20.: Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja

Na ovaj se redni broj unose vrijednosna usklađenja i otpisi potraživanja koja su porezno nepriznati rashod u 2013. godini. Potraživanja od kupaca zastarijevaju za tri godine od dospjelosti svakog pojedinog potraživanja. Važno: Porezno priznati rashod na temelju otpisa

zastarjelih potraživanja od nepovezanih fizičkih osoba u svoti do 2.000,00 kuna vrijedi samo za 2013. godinu i neće se moći primjenjivati u 2014. godini.

Redni broj 21.: Vrijednosno usklađenje zaliha

Gubitci od vrijednosnog usklađenja imovine priznaju se u poreznom razdoblju u kojem je ona prodana, otuđena ili uništena. Ako provedena inventura na dan 31. prosinca 2013. potvrdi kako se imovina još nalazi u poduzeću, trošak vrijednosnog usklađenja biti će porezno nepriznat i unosi se u PD Obrazac. Vrijednosno usklađenje zaliha ne podliježe PDV-u jer nije došlo do isporuke.

Redni broj 23.: Troškovi rezerviranja

Na ovom se rednom broju su iskazani porezno nepriznati troškovi (14.265.383,62 kn) za kamate za rezervirane sudske sporove.

Redni broj 24.: Povećanje porezne osnovice za sve druge rashode

Ovdje se unose svi ostali porezno nepriznati rashodi koji nisu bili uključeni na redni broj 5. - 23. Obrasca PD.

Redni broj 26.: Ukupna povećanja dobiti/ smanjenja gubitaka (red. br. 5. do 25.)

Na ovoj poziciji iskazan je zbroj od rednog broja 5 do rednog broja 25.

III. Smanjenje dobiti/povećanje gubitka

Redni broj 29.: Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja

Na ovaj redni broj unose se prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja koja su u predhodnim poreznim razdobljima bila uključena u poreznu osnovicu kao porezno nepriznati rashod.

Redni broj 30.: Nerealizirani dobiti i ostali rashodi ranijih razdoblja

Unose se rashodi koji su u ranijim poreznim razdobljima (u 2012., 2011. itd.) bili porezno nepriznati, a sada se u 2013. ispunili uvjeti da postanu porezno priznati rashodi.

Redni broj 31.: Smanjenje dobiti za ostale prihode

Iskazuju se svi ostali prihod iskazani u računovodstvenom dobitku, a isključuju se iz porezne osnovice i nisu bili obuhvaćeni na red. br. 27. – 30. Npr.: iskazan je iznos od 4.700.005.09 kn koji utječe na smanjenje dobiti jer je u 2012. godini prikazan kao porezno nepriznati trošak.

Redni broj 34.I.: Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu

Za opće obrazovanje i izobrazbu radnika obračun poreza na dobit umanjen je do 50% opravdanih troškova obrazovanja (troškovi školarine, prisustvovanje seminarima, tečajevima, kongresima, troškovi specijalizacije, stručna literatura, troškovi prijevoza, dnevnice i dr.)

Redni broj 35.: Ukupna smanjenja dobiti/povećanja gubitka (red. br. 27. do 34.)

Na ovoj poziciji iskazan je zbroj od rednog broja 27 do rednog broja 34.

IV. Porezna osnovica

Redni broj 36.: Dobit/gubitak nakon povećanja i smanjenja

Budući je iskazana dobit ovaj redni broj popunjava se na sljedeći način: red.br. 36= red.br. 3 + red.br. 26. – red. br. 35.

Primjer:

Red.br. 3 Dobit	102.137.056,64
Red.br. 26 Ukupno povećanje dobiti	45.702.477,43
<u>Red.br. 35 Ukupno smanjenje dobiti</u>	<u>6.372.032,69</u>
Red. br. 36 Dobit nakon povećanja i smanjenja	141.467.501,38

U 2013. godini Hrvatske šume d.o.o. ostvarile su dobit prije oporezivanja 102.137.056,64 kn. Iskazana dobit nakon povećanja i smanjenja dobiti jednaka je poreznoj osnovici i iznosi ukupno 141.467.501,38 kn što je za 38% ili 0,38 puta porezna osnovica veća u odnosu na dobit.

Redni broj 38.: Porezna osnovica (red. br. 36. - red. br. 37.)

Budući da nema podataka u rubrici 37. porezna osnovica je jednaka dobiti nakon povećanja i smanjenja.

V. Porezni gubitak

VI. Porezna obveza

Redni broj 42.: Porezna osnovica

Na ovom rednom broju iskazuje se podatak sa rednog broja 38.

Redni broj 43.: Porezna stopa

Upisuje se porezna stopa od 20%.

Redni broj 44.: Porezna obveza

Na ovom rednom broju izračunava se na način da se redni broj 42. pomnoži s rednim brojem 43.

VII. Porezne olakšice, oslobođenja i poticaji

Porezni obveznik ne može iskoristiti porezne olakšice, oslobođenja i poticaje, te navedene rubrike nisu popunjene.

VIII. Porezna obveza nakon odbitka olakšica, oslobođenja i poticaja

Redni broj 53.: Porezna obveza

Na ovom broju od rednog broja 44. oduzima se redni broj 52., koji u ovom slučaju u Obrascu PD nije iskazan.

Redni broj 55.: Porezna obveza

Na ovom broju od rednog broja 53 oduzima se redni broj 54., koji u ovom slučaju u Obrascu PD nije iskazan, te porezna obveza ostaje ista.

Redni broj 56.: Uplaćeni predujmovi

Na ovom rednom broju iskazan je iznos uplaćenih predujmova do 5. veljače 2014. godine koji se odnose na predhodnu godinu.

Redni broj 57.: Razlika za uplatu (red. br. 55.- red. br. 56.)

Ovaj se redni broj popunjava ako je redni broj 55. veći od rednog broja 56.

Redni broj 59.: Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje r. br. 53/ broj mjeseci poslovanja u poreznom razdoblju za koje se podnosi prijava (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)³⁴

Propisan je novi način izračuna poreza na dobitak za 2014. godinu. Podatak na ovom rednom broju izračunava se tako da se osnovica za izračun predujma poreza na dobit podjeli s brojem mjeseci poslovanja u poreznom razdoblju za koje se podnosi prijava poreza na dobit. Osnovica za izračun predujma izračunava se tako da se iznos iskazan na rednom broju 42. uveća za svotu porezne olakšice za reinvestirani dobitak i svotu državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te pomnoži sa propisanom poreznom stopom i od te svote oduzmu se ukupne porezne olakšice, oslobođenja i poticaji s red. br. 52.

$$\text{Red. br. 59.}^{35} = \frac{[(\text{red.br.42} + \text{red.br.28} + \text{red.br.34.1.}) \times 20\%] - \text{red.br.52}}{\text{broj mjeseci poslovanja u 2013.}}$$

³⁴ Pravilnik o porezu na dobit NN 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14

³⁵ RRif br. 2/14, str. 67

6. ZAKLJUČAK

U svakoj državi pa tako i u Republici Hrvatskoj porezi predstavljaju najznačajniji instrument prikupljanja prihoda. Država stječe svoje prihode u obliku poreza, doprinosa, carina, taksa i sve su to tekući redoviti prihodi države. Porezi su najvažniji i najizdašniji prihodi države, koji sa svojim većinskim udjelom u ukupnim prihodima države omogućuju i osiguravaju njezino normalno funkcioniranje – odnosno njihovom primjenom postižu se mnogobrojni ciljevi ekonomske i socijalne politike. U samo dvadeset i pet godina samostalnosti Hrvatske došlo je do značajnijih promjena u sustavu oporezivanja, koje su bile uvjetovane vanjskim i unutarnjim čimbenicima (loša provedena pretvorba i privatizacija, veliki rast umirovljeničke populacije, visoka zaduženost, velika nezaposlenost, porezna evazija i sl.). Također i drugi razlozi utjecali su na razvoj oporezivanja u Hrvatskoj, čemu treba pribrojiti i promjene u političkom opredjeljenju vladajuće strukture. Sve to odrazilo se i na promjene u poreznom sustavu i poreznoj politici, pa se može govoriti o etapama u razvoju oporezivanja u samostalnoj Hrvatskoj.

U Hrvatskoj od pojedinih poreznih oblika najznačajniji su PDV i trošarine, dok porez na dobit nema značajnu ulogu u punjenju proračuna. Pozitivna strana hrvatskog poreznog sustava je veće oslanjanje na oporezivanje PDV-om, a manje na poreze od dobiti.

Porez na dobit je novi porezni oblik (počeo se primjenjivati poslije Drugog svjetskog rata i on je na neki način porez na dohodak poduzeća. U Republici Hrvatskoj nema tako veliku važnost i izdašnost kao u zemljama Europske unije. Porezna stopa po kojoj se oporezuje dobit u RH je 20 %.

Sustav oporezivanja dobiti u Hrvatskoj može se ocjeniti pozitivnim, a Hrvatsku povoljnom zemljom za investiranje jer se prema pokazateljima prosječnog poreznog opterećenja nalazi i ispod prosjeka članica EU-a i drugih izabраниh zemalja. Sama visina stope nije jedina odrednica kod izračuna poreznog tereta, jer pri tome veliko značenje ima porezna osnovica i što sve utječe na njezino uvećanje ili umanjenje.

Slijedom analiziranih podataka prijava poreza na dobit Hrvatskih šuma d.o.o. za 2012/13. godinu, može se zaključiti da je za svaku godinu različit pristup izračuna poreza na dobit. Zapravo dobit je samo polazna točka, no ono što se mijenja su stavke povećanja i smanjenja dobiti.

LITERATURA

Stručne knjige

1. Jurković, P.: Javne financije, Masmedia, Zagreb, 2002.
2. Jelčić, B.: Porezi opći dio, Visoka poslovna škola Libertas, Zagreb, 2011.
3. Jelčić, B., Bejaković, P.: Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2012.

Internet stranice:

1. Ministarstvo financija, www.porezna-uprava.hr
2. Hrvatske šume, www.hrsume.hr
3. Ekonomski leksikon, www.limun.hr
4. Javne financije, www.jfi.hr

Zakoni, pravilnici i akti:

1. Zakon o porezu na dobit, NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 143/13
2. Pravilnik o porezu na dobit, NN 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14

Ostalo:

1. RRif br. 2/13
2. RRif. br. 2/14
3. Godišnje izvješće 2012/13., Hrvatske šume d.o.o.

POPIS TABLICA I SLIKA

Tablica 1. Račun dobiti i gubitka (2012.)	31
Tablica 2. Prihodi.....	31
Tablica 3. Rashodi.....	32
Tablica 4. Bilanca aktiva (2012.)	33
Tablica 5. Bilanca pasiva (2012.)	34
Tablica 6. Račun dobiti i gubitka (2013.)	35
Tablica 7. Prihodi.....	36
Tablica 8. Rashodi.....	36
Tablica 9. Bilanca aktiva (2013.).....	37
Tablica 10. Bilanca pasiva (2013.).....	38
Slika 1. Stope poreza na dobit.....	11
Slika 2. Shematski prikaz organizacije Hrvatskih šuma d.o.o.	27
Slika 3. Pregled ukupnih prihoda.....	32
Slika 4. Pregled ukupnih rashoda.....	32
Slika 5. Pregled strukture aktive (2012.)	33
Slika 6. Pregled strukture pasive (2012.)	34
Slika 7. Pregled ukupnih prihoda.....	36
Slika 8. Pregled ukupnih rashoda.....	37
Slika 9. Pregled strukture aktive (2013.)	38
Slika 10. Pregled strukture pasive (2013.)	39

POPIS PRILOGA

Prilog 1. Prijava poreza na dobit Obrazac PD (2012.)	41
Prilog 2. Prijava poreza na dobit Obrazac PD (2013.)	45